

سُورَةُ السَّجْدَةِ

ಸ್ವೈತೋಃಶ್ಚ ೩೨

ಇನಸು-ಸಾಠ್ಠುಝಸು

سُورَةُ السَّجْدَةِ

ស៊ូរ៉េត្នី ៣២ អាស់-សាច្ចុដ្ឋាស្តុ

"អាស់-សាច្ចុដ្ឋាស្តុ" ប្រែថា ការក្រាបប្រណិប័តន៍ ។ មាន ៣០ អាយ៉ាស្តុ ។

ស៊ូរ៉េត្នីទី ៧៥ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ្រីដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ្រីបានដាក់ ស៊ូរ៉េត្នីនេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស្តុ ។

ប្រសិទ្ធិភាព

1. ابنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ عَنِ الْحُسَيْنِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْعَلَاءِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ السَّجْدَةِ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ جُمُعَةٍ أَعْطَاهُ اللَّهُ تَعَالَى كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ، وَ لَمْ يُحَاسِبْهُ بِمَا كَانَ مِنْهُ، وَ كَانَ مِنْ رُفَقَاءِ مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَ السَّلَامُ)». ** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٨٥ . ثواب الأعمال: ١١٠)

១. [...] អាស់-ហ្គ្រីសែនី ប៊ិន អាហ្វិ អាស់-អុឡាអ៊ូបានតំណាលថា អាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្គ្រី^{صلوات الله عليه}មានវចនៈ ថា៖ "អ្នកណាសូត្រស៊ូរ៉េត្នីអាស់-សាច្ចុដ្ឋាស្តុរៀងរាល់យប់សុក្រ (ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍យប់ចូលសុក្រតាម ប្រក្រតិទិនចន្ទគតិ) អល់ឡោះហ្គ្រីតែងឲ្យបញ្ជីអ្នកនោះក្នុងដៃស្តាំ ហើយមិនទូទាត់អ្នកនោះតាមអ្វី ដែលនៅក្នុងបញ្ជីនោះទេ ។ អ្នកនោះនឹងបានជាមិត្តរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه} និងព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليهم}ព្រះអង្គ (ثواب الأعمال: 110) "។^{صلوات الله عليه}

2. و مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ فَكَأَنَّمَا أَحْبَبَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ، وَ مَنْ كَتَبَهَا وَ جَعَلَهَا عَلَيْهِ مِنْ الْحُمَى، وَ وَجَعَ الرَّأْسِ، وَ وَجَعَ الْمَفَاصِلِ». ** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٨٥ . ثواب الأعمال: ١١٠)

២. [...] ទទួលបានពីសាត្រាខ្ញុំវ៉ាស្តុ អាស់-គូរអាន គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពីព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه} ដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រស៊ូរ៉េត្នីនេះ (ស៊ូរ៉េត្នី ៣២) ប្រៀបបាននឹងអ្នកនោះមិនដេកក្នុង យប់ អាស់-ក្តីខ្មៀរ (ليلة القدر) ទេ ។ អ្នកណាសរសេរស៊ូរ៉េត្នីនេះហើយទុកជាប់នឹងខ្លួន អ្នកនោះមិនគ្រុន មិនឈឺក្បាល មិនឈឺសន្លាក់ទេ ។" (خواص القرآن)

3. ** وَ بِإِسْنَادِهِ عَنِ الصَّادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: مَنْ اِشْتَاقَ إِلَى الْجَنَّةِ وَ إِلَى صِفَتِهَا فَلْيَقْرَأْ الْوَاقِعَةَ وَ مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى صِفَةِ النَّارِ فَلْيَقْرَأْ سَجْدَةَ لُقْمَانَ. (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ٢٢١)

៣**. យោលបណ្តាញព័ត៌មានរបស់លោកដែលបានមកពី អាស់-ស្វ៊ីខ្លីកូ^{صلوات الله عليه}ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នក ណាបង់ប្រាថ្នាឋានសួគ៌និងចង់ឃើញរូបសណ្ឋានឋានសួគ៌ ចូរអ្នកនោះសូត្រស៊ូរ៉េត្នី អាស់-វ៉ាគ្តីអុស្តុ ។

អ្នកណាចង់មើលឃើញរូបសណ្ឋានឋាននរក ចូរអ្នកនោះសូត្រសូរ្យោក្ខន្ធ សាច្ច៍ដូស្ត និងសូរ្យោក្ខន្ធ
លុក្ខម៉ាន ១" (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ٢٢١)

4** . فِي مَجْمَعِ الْبَيَانَ أَبُو بَنْ كَعْبٍ عَنِ النَّجَّيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ قَالَ: وَ مَنْ قَرَأَ "أَلَمْ تَنْزِيلُ" وَ "تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ" فَكَأَنَّمَا
أَحْيَا لَيْلَةَ الْقَدْرِ. (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ٢٢١)

៤** . នៅក្នុង[សាត្រា]ម៉ាច្ច៍ម៉ាត្ត អាស់-បាយ៉ាន អូបៃ បឺន ការអាប់[បានរាយការណ៍]តមកពីព្រះសាស្តា
ដែលមានព្រះចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រ [៣២:១] អាសិហូ ឡាំ មីម [៣២:២] ការបើកឲ្យដឹង និង
[៦៧:១] ព្រះដែលក្តាប់ព្រះរាជាណាចក្រក្នុងព្រះហត្ថព្រះអង្គប្រកបដោយព្រះពរ (សូរ្យោក្ខន្ធ អាស់-
មុលក៍, សូរ្យោក្ខន្ធ ៦៧) ហាក់ដូចជាអ្នកនោះមិនដេកពេញមួយយប់អាស់-ក្តីខ្មៅ" (لَيْلَةَ الْقَدْرِ) ទេ ១"
(تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ٢٢١)

5** . وَ رَوَى لَيْثُ بْنُ أَبِي الرَّبِيعِ عَنْ جَابِرٍ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ لَا يَنَامُ حَتَّى يَقْرَأَ "أَلَمْ تَنْزِيلُ" وَ "تَبَارَكَ الَّذِي
بِيَدِهِ الْمُلْكُ". (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ٢٢١)

៥** . រាយការណ៍ដោយ ឡែស្វា បឺន អាបូ អាស់-ស្វិបៃ តមកពី យ៉ូបៀវដែលមានប្រសាសន៍ថា៖
"រិស្វលុលឡោះហ្ន៎មិនផ្ទុំទេដរាបណាព្រះអង្គមិនបានសូត្រ [៣២:១] អាសិហូ ឡាំ មីម [៣២:២]
ការបើកឲ្យដឹង និង [៦៧:១] ព្រះដែលក្តាប់ព្រះរាជាណាចក្រក្នុងព្រះហត្ថព្រះអង្គប្រកបដោយព្រះពរ
(សូរ្យោក្ខន្ធ អាស់-មុលក៍, សូរ្យោក្ខន្ធ ៦៧) ១" (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ٢٢١)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

آلَم ①

១. អាសិហូ ឡាំ មីម ។

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ②

២. ការបើកឲ្យដឹងព្រះគម្ពីរ ដែលមិនដិតដាមដោយមន្ទិលសង្ស័យសោះឡើយនោះ មកពីព្រះម្ចាស់
នៃពិភពទាំងពួង ។

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَتْهُمْ مِّنْ نَّذِيرٍ مِّنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ③

៣. តើពួកគេថាគេបានប្រឌិតគម្ពីរនេះឡើងឬ? តែគម្ពីរនេះ (គូរអាន) ជាការពិតដែលមកពីព្រះម្ចាស់

អ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកព្រមានប្រជារាស្ត្រដែលមិនដែលមានអ្នកព្រមានណាម្នាក់មុនអ្នកឡើយ ដើម្បី
ពួកគេនឹងអនុវត្តតាមទិសដៅត្រឹមត្រូវ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១-៣

1. [تَمَّ] قَالَ: وَ قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: تَمَّ الْأَلِفُ حَرْفٌ مِنْ حُرُوفِ قَوْلِكَ «اللَّهُ» ذَلَّ بِالْأَلِفِ عَلَى قَوْلِكَ: اللَّهُ. وَ ذَلَّ بِاللَّامِ عَلَى قَوْلِكَ: الْمَلِكُ الْعَظِيمُ، الْقَاهِرُ لِخَلْقِ أَجْمَعِينَ وَ ذَلَّ بِالْمِيمِ عَلَى أَنَّهُ الْمَجِيدُ [الْكَرِيمُ] الْمَحْمُودُ فِي كُلِّ أَعْمَالِهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام ، الجزء ١ ، الصفحة ٦٣)

១. ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ាអ៊ាស់ការី ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថា អាល់-ស្វ័ឌ្វិក ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាលិហ្វ" ជាតួអក្សរមួយតួក្នុងចំណោមតួអក្សរក្នុងសម្តីរបស់លោកដែលថា "អល់ឡោះហ្វ" ជាកសិណសាក្សីពេលលោកថា 'អល់ឡោះហ្វ' ។ 'ឡា' ជាការប្តេជ្ញាពេលលោកថា "ព្រះមហាក្សត្រដ៏ឧត្តុង្គឧត្តម ព្រះដ៏មានព្រះសព្វានុភាព ព្រះដែលបង្កើតសព្វសារពើ ។" ឯការប្តេជ្ញាដោយតួអក្សរ 'មីម' នោះគឺ៖ "ព្រះអង្គគឺព្រះដ៏មហារុងរឿង គឺព្រះដ៏មានព្រះការុណ្យហឫទ័យ ព្រះដែលជាទិសក្តារបូជាគ្រប់វិស័យ ។" (តាហ្វសៀវ អ៊ីម៉ា ហ្វាសាន់ អាល់-អ៊ាស់ការី ហ្វាឌ្វិស្វ័ ៣៣) 29:1; 30:1, 31:1-5

2. فِي كِتَابِ مَعَانِي الْأَخْبَارِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى سُفْيَانَ بْنِ سَعِيدِ التَّوْرِيِّ عَنِ الصَّادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ يَقُولُ فِيهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَمَا «م» فِي أَوَّلِ الْبَقْرَةِ، فَمَعْنَاهُ أَنَا اللَّهُ الْمَلِكُ. (تفسير نور الثقلين ، الجزء ١ ، الصفحة ٢٦)

២. នៅក្នុងសាត្រា ម៉ាអ៊ានី អាល់-អាគុំបារ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានដែលឡើងទៅដល់ ស៊ីហ្វយ៉ាន ប៊ិន សាអ៊ីដូ អាល់-ស្វ័រី គេបានរាយការណ៍តមកពី អាល់-ស្វ័ឌ្វិក ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈនៅក្នុងហ្វាឌ្វិស្វ័ វែងមួយថា៖ "ឯ "អាលិហ្វ ឡា មីម" នៅដើម "អាល់-បាក្វិវ៉េត្ត" នោះមានអត្ថន័យថា៖ "អញអល់ឡោះហ្វ ព្រះមហាក្សត្រ ។" (تفسير نور الثقلين) 29:1; 31:1-5

3. وَ بِإِسْنَادِهِ إِلَى أَبِي بَصِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: «م» هُوَ حَرْفٌ مِنْ حُرُوفِ إِسْمِ اللَّهِ الْأَعْظَمِ الْمَقْطَعِ فِي الْقُرْآنِ، الَّذِي يُؤَلِّفُهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ الْإِمَامُ، فَإِذَا دَعَا بِهِ أَجِيبَ ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ قَالَ: بَيَانٌ لِشِيعَتِنَا الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ بِمَا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ قَالَ: بِمَا عَلَّمْنَاهُمْ يُتَّقُونَ وَ بِمَا عَلَّمْنَاهُمْ مِنَ الْقُرْآنِ يَتْلُونَ. (تفسير نور الثقلين ، الجزء ١ ، الصفحة ٢٦)

៣. យោលលើបណ្តាញព័ត៌មានដែលឡើងទៅដល់ អាចិ បាស្វៀវ ដែលបានរាយការណ៍តមកពី អាចិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អាលិហ្វ ឡា មីម ជាតួអក្សរក្នុងចំណោមតួអក្សររបស់ព្រះនាមដ៏ត្រចះត្រចង់របស់អល់ឡោះហ្វ ^{عز وجل} សរសេរកាត់នៅក្នុងតួអាន ដែលមានចម្រុះទាំងវិស្វលុលឡោះហ្វ ^{صلوات الله عليه وآله} និងអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងនោះ ។ ប្រសិនបើអល់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} អង្វររូបស្វងដោយតួអក្សរទាំងនេះ គេនឹងឆ្លើយតបអល់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ។" (تفسير نور الثقلين) 29:1, 31:1-5

4. وَ رَوَى أَبُو إِسْحَاقَ التَّعَلُّبِيُّ فِي تَفْسِيرِهِ مُسْتَدًّا إِلَى عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: سُئِلَ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ قَوْلِهِ «الم» فَقَالَ فِي الْأَلْفِ سِتُّ صِفَاتٍ مِنْ صِفَاتِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ:

៤. គេបានឲ្យដឹងតមកពី អាហ្វិ អ៊ីសហ្វាតូ អាស-ស្វាអុលប៊ី នៅក្នុងសេចក្តីអធិប្បាយរបស់លោក ដែលថ្លែងតមកពីអាស្វិ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូសា អាស-រីដ្កិ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា គេបានសូរយ៉ាងហ្មត់ហ្មាវ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ អាស-ស្វ៊ីខ្វិកូ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ៊ី^{وحد} "អាសិហូ ឡាំ មីម"។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាសិហូ" ប្រកបដោយប្រាំមួយគុណបុណ្យបារមីក្នុងចំណោមគុណបុណ្យបារមី (صفات) របស់ អស់ឡោះហ្វ៊ី^{وحد} គឺ៖

«الابتداء» فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ ابْتَدَأَ جَمِيعَ الْخَلْقِ وَ الْأَلْفُ ابْتِدَاءُ الْحُرُوفِ

-ព្រះ "ដើមដំបូងបង្អស់" (الابتداء) ។ អស់ឡោះហ្វ៊ី^{وحد} ចាប់ផ្តើមបង្កើតសព្វសារពើ ហើយ 'អាសិហូ' ជាតួអក្សរដំបូងបង្អស់ ។

وَ «الاستواء» فَهُوَ عَادِلٌ غَيْرٌ جَائِرٍ، وَ الْأَلْفُ مُسْتَوْفَى ذَاتِهِ،

-ព្រះ "ដែលត្រង់" (الاستواء) ។ ព្រះអង្គត្រឹមត្រូវ និងមិនអយុត្តិធម៌ទេ ហើយតួអក្សរ 'អាសិហូ' ជាតួអក្សរ ត្រង់ក្តីង ។

وَ «الانفراد» فَاللَّهُ فَرْدٌ وَ الْأَلْفُ فَرْدٌ

-ព្រះ "ឯកោ" (الانفراد) ។ អស់ឡោះហ្វ៊ី^{وحد} ជាព្រះតែមួយគត់ ឯ 'អាសិហូ' ជាតួអក្សរឯកោ ។

وَ «اتصال الخلق بالله» وَ اللَّهُ لَا يَتَّصِلُ بِالْخَلْقِ وَ كُلُّهُمْ يَخْتِاجُونَ إِلَيْهِ وَ اللَّهُ غَنِيٌّ عَنْهُمْ، وَ الْأَلْفُ كَذَلِكَ لَا يَتَّصِلُ بِالْحُرُوفِ وَ الْحُرُوفُ مُتَّصِلَةٌ بِهِ وَ هُوَ مُنْقَطِعٌ عَنْ غَيْرِهِ،

- "ទំនាក់ទំនងរបស់សព្វសារពើដែលត្រូវបង្កើតឡើងជាមួយអស់ឡោះហ្វ៊ី^{وحد} (اتصال الخلق بالله) ។ សត្វលោក (សព្វសារពើដែលអស់ឡោះហ្វ៊ី^{وحد} បានបង្កើតតមក) មានទំនាក់ទំនងជាប់នឹងអស់ឡោះហ្វ៊ី^{وحد} ឯអស់ឡោះហ្វ៊ី^{وحد} ពុំមានទំនាក់ទំនងជាប់នឹងសត្វលោកនោះទេ ។ សត្វលោកទាំងអស់ត្រូវការព្រះអង្គ^{وحد} ឯព្រះអង្គ^{وحد} មិនពឹងផ្អែកលើសត្វលោកនោះទេ ។ 'អាសិហូ' ក៏មិនទៅជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងអក្សរឯទៀតដែរ ចំណែកឯ អក្សរឯទៀតតមកទាក់ទងជាមួយអាសិហូ ហើយដាច់ឡែកពីអក្សរឯទៀត ។

وَ اللَّهُ تَعَالَى بَائِنٌ بِجَمِيعِ صِفَاتِهِ مِنْ خَلْقِهِ، وَ مَعْنَاهُ «مِنَ الْأَلْفَةِ» فَكَمَا أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ سَبَبُ الْأَلْفَةِ فَكَذَلِكَ الْأَلْفُ عَلَيْهِ تَأَلَّفَتْ الْحُرُوفُ وَ هُوَ سَبَبُ أَلْفَتِهَا. (تفسير نور الثقلين ، الجزء ١ ، الصفحة ٣٠)

-ព្រះ "ទីទៃ" ។ ព្រះគុណសម្បត្តិរបស់អល់ឡោះហ្គ័រត្រូវបានដាក់ឱ្យដឹងដោយសត្វលោកទាំងអស់របស់ព្រះអង្គ មានន័យដាច់ខ្សែក "ពីសម្ពន្ធ" ។ ព្រោះតែអល់ឡោះហ្គ័រត្រូវបានដើមហេតុធ្វើឲ្យមានសម្ពន្ធរវាងសត្វលោក ទាំងឡាយ "អាសិហ្វ" ក៏ស្រដៀងនេះដែរ វាជាសម្ពន្ធរវាងតួអក្សរនានា ហើយវាជាដើមហេតុនៃការ ជិតស្និទ្ធ (គឺការតភ្ជាប់គ្នារវាងតួអក្សរទាំងឡាយ) (តាហ្វសៀរ នួរ អាស់-ស្វាត្រីឡែន វគ្គ២ ហ្វាឌីស្ត្រូ ៩) 3:1,

29:1

5. علي بن إبراهيم: لم تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ أَي لَا شَكَّ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ، أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ، يَعْنِي قَرِيبًا، يَقُولُونَ: هَذَا كَذِبٌ مُحَمَّدًا، فَرَدَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ، فَقَالَ: بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صفحة: ٣٨٧ . تفسير القمي ١٦٧: ٢)

៥. អាសិហ្វ ប៊ិន អ៊ីបន់ហ្គ័របានឲ្យដឹងថា៖ "[៣២:១] អាសិហ្វ ឡាំ មីម ។ [៣២:២] ការបើកឲ្យដឹងព្រះគម្ពីរ ដែលមិនជិតដាមដោយមន្ទិលសង្ស័យសោះឡើយ មកពីព្រះម្ចាស់នៃពិភពទាំងពួង ។ [៣២:៣] តើពួក គេថាគេបានប្រឌិតគម្ពីរនេះឡើងឬ? មានន័យថា ពួកគូរ៉យ័ស្ត្រីនេះគឺសម្តីកុហកបោកប្រាស់របស់ មូហាំម៉ាដ្ច័រ ។ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្គ័រត្រូវបានបដិសេធពួកគេថា៖ [៣២:៣] តែគម្ពីរនេះជាការពិតដែល មកពីព្រះម្ចាស់អ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកព្រមានប្រជារាស្ត្រដែលមិនដែលមានអ្នកព្រមានណាម្នាក់មុនអ្នក ឡើយ ដើម្បីពួកគេនឹងអនុវត្តតាមទិសដៅត្រឹមត្រូវ ។" (تفسير القمي 2: 167)

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۗ مَا لَكُمْ مِّن دُونِهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ ۗ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٥﴾

៤. អល់ឡោះហ្គ័រត្រូវបានបង្កើតមេឃនិងដីនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងចន្លោះទាំងពីរនោះ ក្នុងរយៈពេល ប្រាំមួយថ្ងៃ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងព្រះឆន្ទៈព្រះអង្គលើព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ ពួកអ្នកមិនមាន អ្នកការពារ [មិត្តនិងអ្នកដឹកនាំដ៏វិសេសហួសវិស័យស្មាន] និងអ្នកជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ក្រៅពីព្រះ អង្គទេ ។ ពួកអ្នកមិនភ្ញាក់រលឹកទេ ?

អធិប្បាយអាយ៉ាសុ ៤

1. عَنْهُ عَنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) يَقُولُ إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْخَيْرَ يَوْمَ الْأَحَدِ وَ مَا كَانَ لِيَخْلُقَ الشَّرَّ قَبْلَ الْخَيْرِ وَ فِي يَوْمِ الْأَحَدِ وَ الْإِثْنَيْنِ خَلَقَ الْأَرْضَيْنِ وَ خَلَقَ أَقْوَاتَهَا فِي يَوْمِ الثَّلَاثَاءِ وَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ يَوْمَ الْأَرْبَعَاءِ وَ يَوْمَ الْخَمِيسِ وَ خَلَقَ أَقْوَاتَهَا يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ ” خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ “ . (الكافي , الجزء ٨ , الصفحة ١٤٥)

១. ទទួលបានពីលោកដែរ ដែលទទួលបានតមកពី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ប៊ិន ស៊ីណាន ដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានឮ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័របានបង្កើតអ្វីដែលល្អក្នុងថ្ងៃអាទិត្យ ព្រះអង្គមិនបានបង្កើតអ្វីដែលអាក្រក់មុនអ្វីដែលល្អទេ ។ ក្នុងអំឡុងថ្ងៃអាទិត្យនិងថ្ងៃចន្ទ ព្រះអង្គ បានបង្កើតបណ្តាផែនដី ហើយព្រះអង្គបានបង្កើតគ្រឿងទ្រង់ដីវិតពួកវាក្នុងអំឡុងថ្ងៃអង្គារ ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតបណ្តាមេឃក្នុងអំឡុងថ្ងៃពុធ និងថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ហើយព្រះអង្គបានបង្កើតគ្រឿង

ទ្រទ្រង់ដីវិភាគក្នុងអំឡុងថ្ងៃសុក្រ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ព្រះដ៏មហាវង្សរៀង
[៣២:៤] អល់ឡោះហ្ន៎ជាអ្នកបង្កើតមេឃនិងដីនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងចន្លោះទាំងពីរនោះ ក្នុង[រយៈ
ពេល]ប្រាំមួយថ្ងៃ ។" (អាល់-កាហ្វី ហ្ន៎ ឌីស្រ 14565 ឬ 117 /145 :8 8)

2. ** . الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ،
فَالسَّنَةُ تَنْفُصُ سِتَّةَ أَيَّامٍ». ** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٣ ، الصفحة ١٣ . تفسير العياشي ١٢٠/٦:٢)

២**. អាល់-អ៊ែយ៉ាស្វី[មានប្រសាសន៍]តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ តមកពីបុរសម្នាក់ដែលបានរាយការណ៍
តមកពី អាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎^{رحمته الله}បានបង្កើតមេឃទាំងឡាយនិងដីក្នុងប្រាំមួយ
ថ្ងៃ ដូច្នោះឆ្នាំខ្លះប្រាំមួយថ្ងៃ (មានខែចំនួន ៦ ដែលមានតែ ២៩ ថ្ងៃទេ) ។" (تفسير العياشي ١٢٠/٦:٢)

3. ** . عَنِ الصَّبَّاحِ بْنِ سَيَّابَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الشُّهُورَ اثْنَيْ عَشَرَ شَهْرًا، وَ هِيَ ثَلَاثُمِائَةٍ وَ سِتُّونَ يَوْمًا،
فَحَجَزَ عَنْهَا سِتَّةَ أَيَّامٍ خَلَقَ فِيهَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ، فَمِنْ ثَمَّ تَقَاصَرَتِ الشُّهُورُ». ** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٣ ،
الصفحة ١٣ . تفسير العياشي ١٢٠/٧:٢)

៣**. ទទួលបានពី អាល់-ស្វីបាស្វ័ ប៊ិន សាយ៉ាបាស្វ័ តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖
"អល់ឡោះហ្ន៎^{رحمته الله}បានបង្កើតឲ្យមាន ១២ ខែ ។ ខែទាំងអស់នេះមាន ៣៦០ ថ្ងៃ ។ ព្រះអង្គ^{رحمته الله}បានដក ៦ ថ្ងៃ
ចេញពីនេះ ហើយព្រះអង្គ^{رحمته الله}បានបង្កើតមេឃទាំងឡាយនិងដីក្នុង ៦ ថ្ងៃនេះ ។ ដូច្នោះខែនានាខ្លះ ៦ ថ្ងៃ
(គឺមាន ២៩ ថ្ងៃនៅក្នុងខែចំនួន ៦) ។" (تفسير العياشي ١٢٠/٧:٢)

4. ** . وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْوَلِيدِ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ الصَّقَّارِيُّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ
إِسْمَاعِيلَ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عُمَرَ الْيَمَّانِيِّ، عَنْ أَبِي الطُّغَيْلِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)
قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ خَلَقَ الْعَرْشَ أَرْبَاعًا، لَمْ يَخْلُقْ قَبْلَهُ إِلَّا ثَلَاثَةَ أَشْيَاءَ: الْهَوَاءَ، وَالْقَلَمَ، وَ النَّوْرَ، ثُمَّ خَلَقَهُ مِنْ أَنْوَارٍ مُخْتَلِفَةٍ، فَمِنْ
ذَلِكَ النَّوْرِ نُورٌ أَحْضَرُ إِحْضَرَتْ مِنْهُ الْأَخْضَرَةُ، وَ نُورٌ أَصْفَرُ أَصْفَرَتْ مِنْهُ الْأَصْفَرَةُ، وَ نُورٌ أَحْمَرُ إِحْمَرَتْ مِنْهُ الْحُمْرَةُ، وَ نُورٌ أَبْيَضُ وَ هُوَ نُورُ
الْأَنْوَارِ، وَ مِنْهُ ضَوْءُ النَّهَارِ».

៤**. ទទួលបានពីលោក (គឺអាល់-ស្វីឌុក្ក) ដែលមានប្រសាសន៍ថា មូហ្វាម៉ាដ្វូ ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន
អាល់-ម៉ាដ្វូ ប៊ិន អាល់-វ៉ាលីដ្វូ បានរាយការណ៍ប្រាប់យើងតមកពី មូហ្វាម៉ាដ្វូ ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-
ស្វីហ្វារ តមកពី អុលី ប៊ិន អ៊ីសម៉ាអ៊ីល តមកពី ហ្វាម៉ាដ្វូ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី អ៊ីបរ្វីហ្វិម ប៊ិន អ៊ីម៉ា អាល់-
យ៉ាម៉ានី តមកពី អាហ្វិ អាល់-ទូហ្វែល តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពី អុលី ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាន់
ដែលមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎^{رحمته الله}បានបង្កើតព្រះរាជបល្ល័ង្កជាទីបួន ព្រះអង្គ^{رحمته الله}មិនបានបង្កើតអ្វី
មុនព្រះរាជបល្ល័ង្កទេក្រៅពីវត្ថុបួនគឺ៖ អាកាស, ព្រះរាជប៉ាកកា, ព្រះរស្មី ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{رحمته الله}បាន
ព្រះ រាជបល្ល័ង្កនេះពីរស្មីផ្សេងៗ ដូចជាវស្មីពណ៌បៃតង ដូច្នោះពន្លឺពណ៌បៃតងចេញមកពីរស្មីនេះឯង;
រស្មីពណ៌លឿង ដូច្នោះពន្លឺពណ៌លឿងចេញមកពីរស្មីនេះឯង; រស្មីពណ៌ក្រហម ដូច្នោះពន្លឺពណ៌ក្រហម
ចេញមកពីរស្មីនេះឯង; រស្មីពណ៌ស ពន្លឺសនេះជាពន្លឺរបស់ពន្លឺនានា ពន្លឺចែងចាំងនៃពេលថ្ងៃកើតមាន
មកពីពន្លឺសនេះឯង ។

ثُمَّ جَعَلَهُ سَبْعِينَ أَلْفَ طَبَقٍ، غَلَطَ كُلَّ طَبَقٍ كَأَوَّلِ الْعَرْشِ إِلَى اسْفَلِ السَّافِلِينَ، لَيْسَ مِنْ ذَلِكَ طَبَقٌ إِلَّا يُسَبَّحُ بِحَمْدِ رَبِّهِ، وَ يُقَدَّسُهُ بِأَصْوَاتٍ مُخْتَلِفَةٍ، وَالسَّنَةِ غَيْرِ مُشْتَبِهَةٍ، وَ لَوْ أُذِنَ لِللسَانِ مِنْهَا فَاسْمَعُ شَيْئًا مِمَّا تَحْتَهُ لَهَدَمَ الْجِبَالَ وَالْأَمْدَائِنَ وَالْأَحْصُونَ، وَ لَحَسَفَ الْبِحَارَ، وَ لَأَهْلَكَ مَا دُونَهُ.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យព្រះរាជបល្ល័ង្កនេះមានស្រទាប់ចំនួនចិតសិបពាន់ស្រទាប់ ។ ស្រទាប់នីមួយៗមានកម្រាស់ស្មើនឹងប្រវែងកំពូលព្រះរាជបល្ល័ង្កដល់បាតព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ មិនមានស្រទាប់ណាមួយមិនគោរពសក្ការព្រះម្ចាស់ពួកវាទេ ពួកវាទាំងអស់ថ្វាយសេចក្តីសរសើរចំពោះព្រះម្ចាស់ពួកវាលើកតម្កើងព្រះសន្តភាពព្រះអង្គដោយសម្លេងនិងភាសាផ្សេងៗដែលមិនដូចគ្នាទេ ។ សម្លេងនោះខ្លាំងណាស់ ប្រសិនព្រះអង្គចង់ឲ្យសម្លេងទាំងនោះឮខ្លួនខ្លាយ វានឹងធ្វើឲ្យភ្នំនិងស្រុកទាំងឡាយរលំធ្វើឲ្យបន្ទាយនិងសមុទ្រលិចលង់ ធ្វើឲ្យសព្វសារពើវិនាសក្រៅពីព្រះរាជបល្ល័ង្កនោះ ។

لَهُ تَمَائِيَةٌ أَرْكَانٍ، عَلَى كُلِّ رُكْنٍ مِنْهَا مِنَ الْمَلَائِكَةِ مَا لَا يُحْصِي عَدَدَهُمْ إِلَّا اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ، يُسَبِّحُونَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَا يَفْتُرُونَ، وَ لَوْ أَحْسَنَ شَيْءٌ مِمَّا فَوْقَهُ مَا قَامَ لَدَيْكَ طَرْفَةَ عَيْنٍ، بَيْنَهُ وَ بَيْنَ الْإِحْسَاسِ الْجَبْرُوتِ وَالْكَبْرِيَاءِ وَالْعَظَمَةَ وَالْقُدْسُ وَالرَّحْمَةُ ثُمَّ الْعِلْمُ، وَ لَيْسَ وَرَاءَ هَذَا مَقَالٌ». ** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٣ ، الصفحة ٨١ . التوحيد: ١/٣٢٤)

ព្រះរាជបល្ល័ង្កនោះមានសសរប្រាំបី នៅលើសសរនីមួយៗមានទេវតាច្រើនឥតគណនា មានតែអល់ឡោះហ្វ្លែងទេដែលដឹងចំនួន ។ អល់ទេវតាទាំងនោះលើកតម្កើងព្រះអង្គទាំងថ្ងៃ ទាំងយប់ឥតនឿយហត់ ។ បើមានអ្វីដែលប្រសើរជាងអ្វីដែលនៅពីលើសសរនោះ វាមិនអាចស្ងៀមស្ងៀមបានទេ ទោះជាមួយបំប្រិចភ្នែកក៏ដោយ នៅរវាងព្រះអង្គនិងអាការដឹងព្រះអានុភាព ព្រះវិភោជនភាព ព្រះឧត្តមភាព ព្រះថោមនាការ ព្រះមេត្តាធម៌និងព្រះអភិញ្ញា ។ ពុំមានពាក្យអ្វីអាចរៀបរាប់បានលើសពីនេះទេ ។"
(التوحيد: ١/٣٢٤)

5** . وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنِ عَاصِمِ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنِ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ رَعَمَ أَنَّ اللَّهَ مِنْ شَيْءٍ، أَوْ فِي شَيْءٍ، أَوْ عَلَى شَيْءٍ، فَقَدْ كَفَرَ». ** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٣ ، الصفحة ٧٥١ . الكافي ١: ٩/٩٩)

៥** . [មូហ្វាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្តុតូប] មានប្រសាសន៍តមកពីមូហ្វាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស្តុយ៉ា តមកពី អាស្តុម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្វាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី អាល់-ហ្វ្លែសែន ប៊ិន សាអ៊ីដូ តមកពី អាល់-ណាដ្យារ ប៊ិន ស្វីវ៉ែដូ តមកពី អ្នកស្នើម ប៊ិន ហ្វ្លែម៉ែដូ តមកពី អាច្វិ បាស្លៀវ តមកពី អាច្វិ អុប្តុលឡោះហ្វ្លែងដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាថាអល់ឡោះហ្វ្លែងពេញពីមកពីអ្វីមួយ ឬនៅក្នុងអ្វីមួយ ឬនៅលើអ្វីមួយ អ្នកនោះនៅក្រៅធម៌ (គឺ កាហ្វៀវ) ។" (الكافي ١: ٩/٩٩)

6** . عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ اللَّهَ جَلَّ ذِكْرُهُ وَ تَقَدَّسَتْ أَسْمَاؤُهُ خَلَقَ الْأَرْضَ قَبْلَ السَّمَاءِ، ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ لِتَدْبِيرِ الْأُمُورِ». ** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٣ ، الصفحة ١٣ . تفسير

(العياشي ١٢٠/٧:٢)

៦**. ទទួលបានពី យ៉ាហ្វេរ ដែលទទួលបានមកពី អាចិ យ៉ាក្រូហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះកម្រើនរុងរឿង ព្រះដ៏មានព្រះបូជនីយនាម បានបង្កើតដីមុនមេឃ បន្ទាប់មកព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងព្រះឆន្ទៈព្រះអង្គលើព្រះរាជបល្ល័ង្ក ដើម្បីធ្វើនិយតកម្មគ្រប់រឿង (គឺធ្វើឲ្យរឿងសព្វគ្រប់ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់) ។" (تفسير العياشي ١٢٠/٧:٢)

يُدِيرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ﴿٥﴾

៥. ព្រះអង្គត្រួតត្រារឿងនានាពីលើមេឃមកដល់ផែនដី ហើយវាឡើងទៅដល់ព្រះអង្គក្នុងមួយថ្ងៃដែលស្មើនឹងមួយពាន់ឆ្នាំយោលតាមការរាប់របស់ពួកអ្នក (មួយថ្ងៃអល់ឡោះហ្ន៎ស្មើមួយពាន់ឆ្នាំមនុស្ស) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៥

1. علي بن إبراهيم: يعني الأمور التي يدبرها، و الأمر و النهي الذي أمر به، و أعمال العباد، كل هذا يظهر يوم القيامة، فيكون مقدار ذلك اليوم ألف سنة من سني الدنيا. ** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ٣٨٨ . تفسير القمي ١٦٨:٢)

១. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីមបានឲ្យដឹងថា៖ "មានន័យថា ការទាំងឡាយ ព្រះបញ្ជាទាំងឡាយ និងបម្រាមទាំងឡាយដែលព្រះអង្គបញ្ជាឲ្យអនុវត្តតាម ។ ទង្វើទាំងអស់របស់បាវទាំងឡាយនឹងត្រូវបង្ហាញឲ្យឃើញក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ រង្វាស់ថ្ងៃនោះស្មើនឹងមួយពាន់ឆ្នាំលោកនេះ ។" (تفسير القمي 2: 168)

2. علي بن إبراهيم عن أبيه و علي بن محمد جميعاً عن القاسم بن محمد عن سليمان بن داؤد المنقري عن حفص بن غياث قال قال أبو عبد الله (عليه السلام) إذا أراد أحدكم أن لا يسأل ربه شيئاً إلا أعطاه فليئأس من الناس كلهم و لا يكون له رجاء إلا من عند الله عزّ ذكره فإذا علم الله عزّ و جلّ ذلك من قلبه لم يسأله شيئاً إلا أعطاه فحاسبوا أنفسكم قبل أن تحاسبوا عليهما فإنّ للقيامة حسيبن مؤقفاً كل مؤقفٍ مقداره ألف سنة ثم تلا " في يومٍ كان مقداره ألف سنة مما تعدون ". (الكافي ، الجزء ٨ ، الصفحة ١٤٣)

២. [...] ហ្គាហ្ន៎ស្ត ប៊ិន ក៏យ៉ាស្ត បានថា អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ពេលអស់លោកណាម្នាក់ចង់ឲ្យអល់ឡោះហ្ន៎ប្រទានអ្វីមួយឲ្យខ្លួនដែលខ្លួនបានសូមពីព្រះអង្គនោះ អ្នកនោះគប្បីកុំសង្ឃឹមលើមនុស្ស កុំសង្ឃឹមពីអ្នកណាក្រៅពីអល់ឡោះហ្ន៎ឡើយ ។ កាលណាអល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណថានៅក្នុងចិត្តអ្នកនោះមានដូច្នោះមែន អ្វីក៏ដោយដែលអ្នកនោះសូម គេនឹងឲ្យអ្នកនោះ ។ ដូច្នោះចូរអស់លោកទូទាត់ខ្លួនឯងមុនគេទូទាត់អស់លោក ព្រោះក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះនឹងមានហាសិបដំណាក់ដំណាក់នីមួយៗស្មើមួយពាន់ឆ្នាំ(លោកនេះ) ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}សូត្រថា៖ [៣២:៥] ក្នុងមួយថ្ងៃដែលស្មើនឹងមួយពាន់ឆ្នាំយោលតាមការរាប់របស់ពួកអ្នក ។"

(الكافي :8 /143 108 ឬ 108/143 8 ឬ 108/143 8)

ذَلِكَ عَلِيمٌ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦﴾

៦. នោះគឺព្រះដែលទ្រង់ញាណអទិស្សមាននិងទិស្សមាន ព្រះអង្គគឺព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូក ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអយ៉ាស្ត ៦

1. ابنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي (رَحِمَهُ اللهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ عَيْسَى، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ فَضَّالٍ، عَنْ ثَعْلَبَةَ بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ: "عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ"، فَقَالَ: «الْغَيْبُ مَا لَمْ يَكُنْ، وَالشَّهَادَةُ مَا قَدْ كَانَ». ** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ٣٨٨ . معاني الأخبار: ١٤٦)

១. [...] គេបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍មកពី អាថ៌ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្ន៎^{وحد} [៣២:៦] នោះគឺព្រះដែលទ្រង់ញាណអទិស្សមាននិងទិស្សមាន ថា៖ "អទិស្សមានគឺអ្វីដែលមិនទាន់បានកើតឡើង ។ ទិស្សមានគឺអ្វីដែលបានកើតឡើងហើយ ។" (معاني الأخبار: 146)

الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ ﴿٧﴾

៧. ព្រះដែលបង្កើតសព្វសារពើយ៉ាងប្រសើរ ។ ព្រះអង្គបានផ្តើមបង្កើតមនុស្សពីដីឥដ្ឋ ។

ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ﴿٨﴾

៨. បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានបង្កើតបណ្តាកូនចៅរបស់គេមកពីសម្រង់នៃវត្ថុរាវគួរឲ្យស្អប់ ។

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٩﴾

៩. បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យគេមានសមាមាត្រ (គឺមានរូបរាងសមសួន) ហើយព្រះអង្គបានផ្តុំវិញ្ញាណព្រះអង្គ (គឺវិញ្ញាណដែលព្រះអង្គបង្កើតមក) ទៅក្នុងខ្លួនគេ ។ ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យពួកអ្នកមានត្រចៀក មានភ្នែក មានបេះដូង ។ [តែ]ពួកអ្នកដឹងគុណ[ព្រះអង្គ] តិចណាស់ ។

អធិប្បាយអយ៉ាស្ត ៧-៩

1. علي بن ابراهيم: قوله: الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ، قَالَ: هو آدم (عليه السلام) ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ أَي وَلَدَهُ مِنْ سُلَالَةٍ، وَ هِيَ الصَّفْوَةُ مِنَ الطَّعَامِ وَالشَّرَابِ مِنْ مَاءٍ مَّهِينٍ قَالَ: النطفة المنية ثُمَّ سَوَّاهُ أَي اسْتَحَالَهُ مِنْ نُطْفَةٍ إِلَى عِلْقَةٍ، وَ مِنْ عِلْقَةٍ إِلَى مِضْغَةٍ، حَتَّى نَفَخَ فِيهِ الرُّوحَ. ** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ٣٨٨ . تفسير القمي ١٦٧: ٢)

១. [...] អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{وحد} [៣២:៧] ព្រះដែលបង្កើតសព្វសារពើយ៉ាងប្រសើរ ។ ព្រះអង្គបានផ្តើមបង្កើតមនុស្សពីដីឥដ្ឋ ។ អាលី ប៊ិន អ៊ីបរហ្ន៎បានថា៖ "មនុស្សនេះ^{عليه السلام}គឺអាដាំ^{عليه السلام} ។ [៣២:៨] បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានបង្កើតបណ្តាកូនចៅរបស់គេ ពោលគឺ កូនៗរបស់ព្រះអង្គ^{عليه السلام} ពីសម្រង់ នេះគឺ

ចំណីស្អាតនិងទឹក នៃវត្តការគួរឲ្យស្តាប់ គឺមេធាវីតនៃទឹកកាម ។ [៣២:៩] បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យ
គេមានសមាមាត្រ (គឺមានរូបរាងសមសួន) ពោលគឺ ពីមេធាវីតដល់ដុំឈាម ពីដុំឈាមដល់ដុំសាច់
លុះត្រាតែព្រះអង្គ ហើយព្រះអង្គបានផ្លូវវិញ្ញាណព្រះអង្គ (គឺវិញ្ញាណដែលព្រះអង្គបង្កើតមក) ទៅក្នុង
ខ្លួនគេ ។" (تفسير الفمي 2: 167)

2. ** ٢. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ خَالِدٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَحْرٍ عَنْ أَبِي أَيُّوبَ الْخُرَازِيِّ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ قَالَ:
سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَمَّا يَزُورُونَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ آدَمَ عَلَى صُورَتِهِ فَقَالَ هِيَ صُورَةُ مُحَمَّدٍ مُحَمَّدٌ مَخْلُوقَةٌ وَاصْطَفَاهَا اللَّهُ وَ اخْتَارَهَا عَلَى
سَائِرِ الصُّورِ الْمُخْتَلَفَةِ فَأَصَافَهَا إِلَى نَفْسِهِ كَمَا أَصَافَ الْكَعْبَةَ إِلَى نَفْسِهِ وَ الرُّوحَ إِلَى نَفْسِهِ... (الكافي , الجزء ١ , الصفحة ١٣٤)

២**. មិត្តយើងច្រើននាក់បានរាយការណ៍តមកពីអាស័យម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន ខ្លីលីដូ តមកពីឪពុក
លោក តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្គី ប៊ិន បាស្ទរី តមកពី អាហ្វិ អែយូប អាល់-ខ្លីស្យាស្ទ តមកពី មូហាំម៉ាដូ
ប៊ិន មុស្លីម ដែលបានរាយការណ៍ថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ យ៉ាក្រូហ្វាវ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីអ្វីដែលពួកគេ (គឺពួករាយ
ការណ៍) បានថានោះ គឺថាអស់ឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه والسلام} បានបង្កើតអាដ្យា^{عليه السلام} តាមរូបព្រះអង្គ ។ អាហ្វិ យ៉ាក្រូហ្វាវ^{صلوات الله عليه والسلام}
មានវចនៈថា៖ "នោះគឺរូបថ្មី ដែលត្រូវបង្កើតមក ។ អស់ឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه والسلام} បានជ្រើសយករូបនោះ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} សព្វ
ព្រះហឫទ័យរូបនោះជាងរូបផ្សេងៗទៀត ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ជ្រើសយករូបនោះដោយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ផ្ទាល់
ដូចព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានយកកាក្រុំបាស្ទរីជាព្រះកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែរ ដូចព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានយកព្រះវិញ្ញាណ
នោះជាព្រះកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} នោះដែរ ។" (الكافي , الجزء ١ , الصفحة ١٣٤)

3. ** ٣. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيْسَى عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنِ ابْنِ أُذَيْنَةَ عَنِ الْأَحْوَلِ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه
السلام) عَنِ الرُّوحِ الَّتِي فِي آدَمَ (عليه السلام) ... قَالَ هَذِهِ رُوحٌ مَخْلُوقَةٌ وَ الرُّوحُ الَّتِي فِي عِيْسَى مَخْلُوقَةٌ . (الكافي , الجزء ١ ,
الصفحة ١٣٣)

៣**. សេចក្តីរាយការណ៍ពីមិត្តយើងច្រើននាក់តមកពី អាស័យម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី
អ៊ីបនូ អាហ្វិ អ៊ីម៉ែរ តមកពី អ៊ីបនូ អ៊ីស្តណាស្ទ តមកពី អាល់-អាស័យរ៉ាលដែលបានរាយការណ៍ថាខ្ញុំបាន
សួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះវិញ្ញាណដែលនៅក្នុងខ្លួនអាដ្យា^{عليه السلام} ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ
ថា៖ "នេះគឺព្រះវិញ្ញាណដែលត្រូវបង្កើតមក ឯព្រះវិញ្ញាណដែលនៅក្នុងខ្លួនអ៊ីសា^{عليه السلام} នោះក៏ជាសត្វ
លោកមួយដែលត្រូវបង្កើតមកដែរ ។" (الكافي , الجزء ١ , الصفحة ١٣٣)

4. ** ٤. ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا حَمْرَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ الْعَلَوِيُّ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: أَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ،
عَنْ عَمْرِو بْنِ أُذَيْنَةَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ نَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي".
قَالَ: «رُوحٌ اخْتَارَهُ اللَّهُ وَ اصْطَفَاهُ وَ خَلَقَهُ، وَ أَصَافَهُ إِلَى نَفْسِهِ، وَ فَضَّلَهُ عَلَى جَمِيعِ الْأَرْوَاحِ، فَأَمَرَ فَنَفَخَ مِنْهُ فِي آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». **
(البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٣ , الصفحة ٣٤٣ . التوحيد: ١/١٧٠)

៤**. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្គីមានប្រសាសន៍ថា ហ្វាស្យាស្ទ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ អាល់-អុឡាវី បានរាយការណ៍
ប្រាប់យើងតមកពី អុលី ប៊ិន អ៊ីបរហ្គីម ប៊ិន ហ្វាស្យាស្ទ តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីបនូ អាហ្វិ អ៊ីម៉ែរ ត
មកពី អ៊ីម៉ែរ ប៊ិន អ៊ីស្តណាស្ទ តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីមដែលបានរាយការណ៍ថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ

អតិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១០-១១

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ هِشَامٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): لَمَّا أُسْرِيَ بِي إِلَى السَّمَاءِ رَأَيْتُ مَلَكًا مِنَ الْمَلَائِكَةِ يَبْدُو لَوْحًا مِنْ نُورٍ، لَا يَلْتَفِتُ يَمِينًا وَ لَا شِمَالًا، مُقْبِلًا عَلَيَّ، كَهَيْئَةِ الْحَزِينِ، فَقُلْتُ: مَنْ هَذَا، يَا جَبْرَائِيلُ؟ فَقَالَ: هَذَا مَلِكُ الْمَوْتِ، مَشْعُولٌ فِي قَبْضِ الْأَرْوَاحِ. فَقُلْتُ: أَذْنِبِي مِنْهُ - يَا جَبْرَائِيلُ - لِأَكَلِمَهُ. فَأَذْنَابِي مِنْهُ، فَقُلْتُ لَهُ: يَا مَلِكُ الْمَوْتِ، أَكُلَّ مَنْ مَاتَ، أَوْ هُوَ مَيِّتٌ فِيمَا بَعْدُ أَنْتَ تَقْبِضُ رُوحَهُ؟ قَالَ: نَعَمْ. قُلْتُ: وَ تَحْضُرُهُمْ بِنَفْسِكَ؟

១. [...] ទទួលបានពីប្តីស្ត្រីដែលទទួលបានពី អាថ្នី អាប៌ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា រស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}មានព្រះវចនៈថា៖ "កាលខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}បានឡើងទៅលើមេឃ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}បានឃើញទេវតាមួយ អង្គក្នុងចំណោមទេវតាទាំងឡាយដែលមានបន្ទះសំណេររស្មីនៅក្នុងដៃ ។ ទេវតានោះមិនបែរទៅឆ្វេង ទៅស្តាំទេ សម្លឹងមើលបន្ទះសំណេរនោះហាក់ដូចជាបារម្ភ ។ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}បានទូលថា៖ "យ្យីបរអ៊ីល^{عليه السلام}អើយ នេះគឺអ្នកណា?" យ្យីបរអ៊ីល^{عليه السلام}បានទូលថា៖ "នេះគឺទេវតាមច្បាជកំពុងតែរលំចាប់វិញ្ញាណ ។" ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}បានទូលថា៖ "យ្យីបរអ៊ីល^{عليه السلام}អើយ សូមនាំទូលបង្គំ^{صلوات الله عليه والسلام}ទៅជិតគេបន្តិច ដើម្បីទូលបង្គំនឹងនិយាយជាមួយ គេ ។" យ្យីបរអ៊ីល^{عليه السلام}ក៏បាននាំខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}ទៅជិតទេវតាមច្បាជ ។ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}បានសួរទេវតានោះថា៖ "ទេវតា មច្បាជអើយ តើព្រះអង្គយកវិញ្ញាណរបស់អ្នកស្លាប់ ឬអ្នកនោះស្លាប់ក្រោយពីព្រះអង្គយកវិញ្ញាណគេ?" ទេវតាមច្បាជបានទូលថា៖ "មែន ។" ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}បានទូលថា៖ "ព្រះអង្គមានវត្តមាននៅជាមួយពួកគេមែន ទេ?"

قَالَ: نَعَمْ، فَمَا الدُّنْيَا كُلُّهَا عِنْدِي، فِيمَا سَخَّرَهَا اللَّهُ لِي وَ مَكَّنِّي مِنْهَا، إِلَّا كَالدَّرَاهِمِ فِي كَفِّ الرَّجُلِ يُقَلِّبُهُ كَيْفَ يَشَاءُ، وَ مَا مِنْ دَارٍ فِي الدُّنْيَا إِلَّا وَ أَدْخُلُهَا فِي كُلِّ يَوْمٍ خَمْسَ مَرَّاتٍ، وَ أَقُولُ إِذَا بَكَى أَهْلُ الْبَيْتِ عَلَى مَيِّتِهِمْ: لَا تَبْكُوا عَلَيَّ، فَإِنَّ لِي إِلَيْكُمْ عَوْدَةً وَ عَوْدَةً، حَتَّى لَا يَبْقَى مِنْكُمْ أَحَدٌ.

ទេវតាមច្បាជបានទូលថា៖ "មែន ពិភពលោកទាំងអស់នៅជាមួយទូលបង្គំ ។ អ្វីៗដែលអល់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} ដាក់នៅក្រោមអំណាចទូលបង្គំ ព្រះអង្គ^{عليه السلام}អនុញ្ញាតឲ្យទូលបង្គំធ្វើអ្វីបាននៅក្នុងពិភពលោកនោះ មិន ខុសពីកាកមួយនៅក្នុងបាតដៃមនុស្សទេ គេអាចបង្វិលវាបានតាមចិត្ត ។ មិនមានផ្ទះណាមួយនៅក្នុង លោកដែលទូលបង្គំមិនអាចចូលទៅក្នុងនោះបានមួយថ្ងៃប្រាំដងឡើយ ។ ទូលបង្គំប្រាប់បណ្តាអ្នកយំ អ្នកស្លាប់ថា៖ "ចូរកុំយំអ្នកនោះ ព្រោះពួកគេជារបស់ខ្ញុំ អស់លោកនឹងត្រឡប់វិញ ហើយត្រឡប់វិញ លុះត្រាតែមិននៅសល់អ្នកណាម្នាក់ក្នុងចំណោមអស់លោកឡើយ ។"

* قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): كَفَى بِالْمَوْتِ طَائِفَةً، يَا جَبْرَائِيلُ. فَقَالَ جَبْرَائِيلُ: مَا بَعْدَ الْمَوْتِ أَطْمٌ وَ أَغْطَمٌ مِنَ الْمَوْتِ... (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٨٩ . تفسير القمّي ١٦٨ : ٢)

រស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}មានព្រះវចនៈថា៖ "យ្យីបរអ៊ីល^{عليه السلام}អើយ សេចក្តីស្លាប់ជាអាសន្នរោគគ្រប់គ្រាន់ ហើយ ។" យ្យីបរអ៊ីល^{عليه السلام}បានទូលថា៖ "បន្ទាប់ពីការស្លាប់ តើមានអាសន្នរោគណាធំជាងការស្លាប់?"

(تفسير القمي 2: 168)

2. وَ عَنْهُ: عَنْ أَبِي عَلِيٍّ الْأَشْعَرِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْجُبَّارِ، عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عُقْبَةَ، عَنْ أَسْبَاطِ بْنِ سَالِمٍ مَوْلَى أَبِي بَانَ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): جُعِلْتُ فِدَاكَ، يَعْزَمُ مَلِكُ الْمَوْتِ بِقَبْضِ مَنْ يَقْبِضُ؟ قَالَ: «لَا، إِنَّمَا هِيَ صِكَاكُ تَنْزِيلٍ مِنَ السَّمَاءِ: أَفِضْ نَفْسَ فُلَانٍ بِنِ فُلَانٍ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٩٠ . الكافي ٢١/٢٥٥)

២. [...] ទាស:របស់អាបានឲ្យដឹងថាខ្ញុំបានទូល អាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "សូមឲ្យទូលបង្គំបាន ធ្វើពលិកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} តើទេវតាមច្បាជដឹងជាមុនថាត្រូវយកជីវិតមួយណាទេ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ទេ ។ តែវាជាបញ្ជីដែលត្រូវដាក់មកពីលើមេឃថា: "ចូរយកវិញ្ញាណរបស់អ្នកនេះមួយ កូនរបស់អ្នកនេះមួយ ។" (الكافي 3: 21 / 255)

3. إِنْ شَهْرَ أَشُوبَ: فِي حَدِيثٍ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، قَالَ: «يَا أَبَا ذَرٍّ، لَمَّا أُسْرِيَ بِي إِلَى السَّمَاءِ مَرَزْتُ بِمَلِكٍ جَالِسٍ عَلَى سَرِيرٍ مِنْ نُورٍ، عَلَى رَأْسِهِ تَاجٌ مِنْ نُورٍ، إِحْدَى رِجْلَيْهِ فِي الْمَشْرِقِ وَ الْأُخْرَى فِي الْمَغْرِبِ، وَ بَيْنَ يَدَيْهِ لَوْحٌ يُنظَرُ فِيهِ، وَ الدُّنْيَا كُلُّهَا بَيْنَ عَيْنَيْهِ، وَ الْحَلْقُ بَيْنَ رُكْبَتَيْهِ، وَ يَدُهُ تَبْلُغُ الْمَشْرِقَ وَ الْمَغْرِبَ، فَقُلْتُ: يَا جَبْرَائِيلُ، مَنْ هَذَا؟ فَمَا رَأَيْتُ مِنْ مَلَائِكَةٍ رَبِّي جَلَاءُ أَعْظَمَ خَلْقًا مِنْهُ.

៣. អ៊ីបន្ត ស្មាស្រី អាស៊ីបបានឲ្យដឹងថា: "នៅក្នុងហ្វាឌីស្ត្រូមួយ វិស៊ីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា: "អាច្ចិ ស្មារ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ កាលខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឡើងទៅលើមេឃ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} បានជួបទេវតាមួយអង្គអង្គយលើគ្រែស្នី ។ នៅលើក្បាលទេវតានោះមានមកុដរស្នី ។ ជើងម្ខាងរបស់ទេវតានោះនៅឯទិសខាងកើត ជើងម្ខាងទៀត នៅឯទិសខាងលិច នៅក្នុងដៃទេវតានោះមានបន្ទះសំណេរមួយ ។ ទេវតានេះសម្លឹងមើលបន្ទះសំណេរ នេះ ។ ពិតលោកទាំងមូលនៅពីមុខភ្នែកទេវតានេះ សត្វលោកទាំងឡាយនៅចន្លោះជង្គង់ទេវតានេះ ដៃទេវតានេះដល់ទិសខាងកើតនិងទិសខាងលិច ។ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} បានទូលថា: "យ៉ូបវិស៊ីល^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ នេះគឺអ្នក ណា មិនដែលឃើញទេវតាមួយណារបស់ព្រះម្ចាស់^{صلوات الله عليه والسلام} ទូលបង្គំ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលធំជាងទេវតានេះទេក្នុង ចំណោមសត្វលោក ។"

قَالَ: هَذَا عِزْرَائِيلُ مَلِكُ الْمَوْتِ أَذُنُ فَسَلَّمَ عَلَيْهِ، فَدَنَوْتُ مِنْهُ، فَقُلْتُ: سَلَامٌ عَلَيْكَ، حَبِيبِي مَلِكُ الْمَوْتِ. فَقَالَ: وَ عَلَيْكَ السَّلَامُ يَا أَحْمَدُ. وَ مَا فَعَلَ إِبْنُ عَمِّكَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ؟ فَقُلْتُ: وَ هَلْ تَعْرِفُ إِبْنَ عَمِّي؟ قَالَ: وَ كَيْفَ لَا أَعْرِفُهُ؟ فَإِنَّ اللَّهَ جَلَّ جَلَالُهُ وَ كَلَنِي بِقَبْضِ الْأَرْوَاحِ مَا خَلَا رُوحَكَ وَ رُوحَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، فَإِنَّ اللَّهَ يَتَوَقَّأُكُمَْا بِمَشِيئَتِهِ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٩١ . المناقب ٢: ٢٣٦)

យ៉ូបវិស៊ីល^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "នេះគឺអ៊ីស្រាអ៊ីល^{صلوات الله عليه والسلام} ទេវតាមច្បាជ ។" ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} បានចូលទៅជិត ទេវតា នោះបានគំនាប់ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏បានទូលថា: "សូមសិរិស្សស្នីកើតមានដល់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេវតាមច្បាជជាទី ស្រឡាញ់របស់ទូលបង្គំ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ ។" ទេវតានោះបានទូលថា: "សូមសិរិស្សស្នីកើតមានដល់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ឱអាស្តម៉ាដូ ។ តើអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាច្ចិ គ្លីលីប^{صلوات الله عليه والسلام} ប្អូន^{صلوات الله عليه والسلام} ដ៏ជូនមួយរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} សុខទុក្ខម្តេច ដែរ?" ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏បានទូលថា: "ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្គាល់ប្អូន^{صلوات الله عليه والسلام} ដ៏ជូនមួយរបស់ទូលបង្គំ^{صلوات الله عليه والسلام} ឬ?" អ៊ីស្រាអ៊ីល

ﷺបានតបថា៖ "ម្តេចទូលបង្គំﷺមិនស្គាល់ព្រះអង្គﷺ ? អស់ឡោះហ្ន៎ﷺ បានដាក់ការកិច្ចឲ្យទូល
បង្គំយកវិញ្ញាណទាំងអស់ លើកលែងតែវិញ្ញាណព្រះអង្គﷺ និងវិញ្ញាណអាស៊ី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាហ្វិ ត្រីលីប^{عليه السلام}
ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ﷺនឹងឲ្យព្រះអង្គﷺទាំងពីរទូលទិវង្គតស្រេចតែលើព្រះអង្គﷺ ។"

(المناقب :2 :236)

4. وَ سئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ كَيْفَ يَتَوَقَّى مَلِكُ الْمَوْتِ الْمُؤْمِنَ؟ فَقَالَ: إِنَّ مَلِكَ الْمَوْتِ لَيَقِفُ مِنَ الْمُؤْمِنِ عِنْدَ مَوْتِهِ
مَوْقِفَ الْعَبْدِ الدَّلِيلِ مِنَ الْمَوْلَى، فَيَقُومُ هُوَ وَ أَصْحَابُهُ لَا يَدْنُو مِنْهُ حَتَّى يَبْدَأَ بِالتَّسْلِيمِ وَ يُبَشِّرُهُ بِالْجَنَّةِ (تفسير نور الثقلين , الجزء
٤ , الصفحة ٢٢٥)

៤. គេបានសួររស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{عليه السلام}ថា៖ "តើទេវតាមច្បាប់ធ្វើឲ្យអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាស្លាប់ដូចម្តេច
ទៅ?" ព្រះអង្គ^{عليه السلام}មានព្រះវចនៈថា៖ "ទេវតាមច្បាប់ឈប់នៅក្បែរអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដូចទាសៈដាក់
ខ្លួននៅពីមុខម្ចាស់ខ្លួន ។ ទេវតាមច្បាប់និងកន្លងទាំងឡាយនៅស្ងៀម មិនមកជិតអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា
នោះទេដើម្បីដកយកវិញ្ញាណ ទាល់តែពួកគេប្រាប់ដំណឹងល្អនៃឋានសួគ៌ដល់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានោះ
សិន ។" (تفسير نور الثقلين វគ្គ៣២ ហ្វាទ្វិស្ត២២)

5** . في كتاب الاحتجاج: عن أمير المؤمنين - عليه السلام-: أنه سئل عن قول الله - تعالى - : ”اللَّهُ يَتَوَقَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا“ و
قوله : ”قُلْ يَتَوَقَّأَكُم مَلِكُ الْمَوْتِ“ و قوله - جلّ و عزّ - : ”تَوَقَّئْتُهُ رُسُلْنَا“ و قوله : ”الَّذِينَ تَتَوَقَّأُهُمُ الْمَلَائِكَةُ“

៥** . នៅក្នុងសាត្រា អាស-អ៊ុះហ្ន៎ទីយ៉ាច្នៃ រាយការណ៍មកពី អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} កាលគេបានសួរព្រះ
អង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} [៣៩:៤២] អស់ឡោះហ្ន៎យកវិញ្ញាណនៅពេលពួកគេស្លាប់ អំពី
ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{عليه السلام} [៣២:១១] ចូរអ្នកថា៖ "ទេវតាមច្បាប់ដែលត្រូវដាក់មកលើអស់លោកនឹងយកជីវិត
អស់លោក អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{عليه السلام} [៦:៦១] បណ្តាបេសកជនរបស់យើងនាំ[ព្រលឹង]អ្នកនោះ (គឺធ្វើឲ្យ
អ្នកនោះស្លាប់) អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{عليه السلام} [១៦:២៨] [ពួកទាំងនោះគឺពួក]ដែលបណ្តាទេវតាយកជីវិត ។

فمَرَّةً يَجْعَلُ الْفِعْلَ لِنَفْسِهِ، وَ مَرَّةً لِمَلِكِ الْمَوْتِ، وَ مَرَّةً لِلرَّسْلِ، وَ مَرَّةً لِلْمَلَائِكَةِ؟

ដូច្នោះជូនកាលព្រះអង្គ^{عليه السلام}ធ្វើដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ ជូនកាលព្រះអង្គ^{عليه السلام}ធ្វើឲ្យទៅទេវតាមច្បាប់ ជូនកាល
ព្រះអង្គ^{عليه السلام}ធ្វើឲ្យទៅព្រះសាសនៈទូត^{عليه السلام}ព្រះអង្គ^{عليه السلام} ជូនកាលព្រះអង្គ^{عليه السلام}ធ្វើឲ្យទៅទេវតាឯទៀត ?"

فقال: إِنَّ اللَّهَ - تبارك و تعالى - أعظم من أن يتولى ذلك بنفسه، و فعل رسله و ملائكته فعله. لأنهم بأمره يعملون.

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام}ទ្រង់មហាច្នៃផ្ទើរលើសលុបជាងបំពេញការកិច្ចដោយព្រះ
អង្គ^{عليه السلام}ផ្ទាល់ពេកណាស់ ។ ទង្វើរបស់ព្រះសាសនៈទូត^{عليه السلام}ព្រះអង្គ^{عليه السلام} របស់ទេវតាព្រះអង្គ^{عليه السلام}នោះជាទង្វើ
របស់ព្រះអង្គ^{عليه السلام} ពីព្រោះដែលបុគ្គលទាំងនេះធ្វើបែបនេះនោះព្រោះតែធ្វើតាមព្រះបញ្ជាព្រះអង្គ^{عليه السلام} ។

فاصطفى من الملائكة رسلا و سفرة بينه و بين خلقه. و هم الذين قال الله فيهم: ”اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَ مِنَ النَّاسِ“ فمن

كان من أهل الطاعة تولّت قبض روحه ملائكة الرحمة. و من كان من أهل المعصية تولّت قبض روحه ملائكة النّقمة.

ដូច្នោះព្រះអង្គបានជ្រើសរើសទេវតាជាប្រេសិត (វិស្វល) ជាព័ទ្ធភ័យ រវាងព្រះអង្គនិងសត្វលោក
របស់ព្រះអង្គ ។ អំពីបុគ្គលទាំងនេះឯងដែលព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ [២២:៧៥]
អស់ឡោះហ្ន៎បានជ្រើសរើសបណ្តាប្រេសិតក្នុងចំណោមទេវតានិងក្នុងចំណោមមនុស្ស ។ ដូច្នោះបណ្តា
អ្នកដែលនៅក្នុងចំណោមអ្នកស្តាប់បង្គាប់ ភារកិច្ចយកវិញ្ញាណអ្នកនេះនៅលើទេវតាមេត្តាធម៌ ។ ឯ
បណ្តាអ្នកល្មើសបង្គាប់ ភារកិច្ចយកវិញ្ញាណអ្នកនេះនៅលើទេវតាសងសឹក ។

و ملك الموت أعوان من ملائكة الرحمة و النّقمة يصدرون عن أمره. و فعلهم فعله. و كل ما يأتيه منسوب إليه. و إذا كان فعلهم فعل
ملك الموت، ففعل ملك الموت فعل الله. لأنّه يتوقّى الأنفس على يد من يشاء. و يعطي و يمنع و يثبت و يعاقب على يد من يشاء. و
إنّ فعل أمنائه فعله، كما قال: "و ما تشاؤون إلا أن يشاء الله". (تفسير كنز الدقائق و بحر الغرائب , الجزء ٣ , الصفحة ٥١٢)

ទេវតាមច្ចុរាជមានជំនួយពីទេវតាមេត្តាធម៌និងទេវតាសងសឹក ដែលប្រតិបត្តិការក្នុងនាមទេវតាមច្ចុរាជ
នេះ ។ ទង្វើរបស់អស់ទេវតាទាំងនេះជាទង្វើរបស់ទេវតាមច្ចុរាជ គ្រប់មនុស្សដែលអស់ទេវតានេះទៅ
រកនោះគឺក្នុងនាមទេវតាមច្ចុរាជនេះ ។ ហេតុដូច្នោះ ព្រោះតែទង្វើរបស់អស់ទេវតាទាំងនេះជាទង្វើរបស់
ទេវតាមច្ចុរាជ ទង្វើរបស់ទេវតាមច្ចុរាជក៏ជាទង្វើរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ដែរ ពីព្រោះទេវតាមច្ចុរាជធ្វើឲ្យ
ស្លាប់បុគ្គលណាដែលព្រះអង្គចង់ឲ្យស្លាប់ ។ ព្រះអង្គព្រះរាជទាន ព្រះអង្គបង្កត់ ព្រះអង្គ
បញ្ជាក់ ព្រះអង្គធ្វើទោសដោយដៃបុគ្គលណាមួយស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។ ទង្វើរបស់ព្រះតំណាង
ព្រះអង្គគឺទង្វើរបស់ព្រះអង្គ ដូចព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៧៦:៣០] លុះណាតែអស់ឡោះហ្ន៎
មានព្រះបំណងទើបពួកអ្នកមានបំណង ។" (تفسير كنز الدقائق و بحر الغرائب , الجزء ٣ , الصفحة ٥١٢)

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُرْمُونَ نَاكِسُوا رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ ﴿١٢﴾
១២. បើសិនជាអ្នកអាចមើលឃើញ ពេលពួកឧក្រិដ្ឋដាក់ក្បាលចុះនៅពីមុខព្រះម្ចាស់ពួកគេ [និងទូល
ថា៖] "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានឃើញនិងបានឮ[ការពិត]
ហើយ ។ សូមអង្គ[ព្រះមេត្តា]បញ្ជូនអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំត្រឡប់ទៅកាន់លោក]វិញ អស់ទូល
ព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងធ្វើល្អ ។ [ពេលនេះ]អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជឿជាក់ហើយ ។"

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًىٰ وَلَٰكِن حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٣﴾
១៣. បើយើងចង់ យើងនឹងដាក់ទិសដៅ[ជាចាំបាច់]ទៅលើជីវិតនីមួយៗ ។ តែសម្តីដែលចេញមកពី
អញជាការពិត [យើងបានប្រគល់សិរីភាពឲ្យទៅមនុស្ស ។ ពួកគេអាចជាមនុស្ស សុចរិតឬជា
មនុស្សទុច្ចរិត គឺ៖] "អញនឹងបំពេញឋាននរកដោយពួកយ្យិននិងពួកមនុស្ស[ដែលទុច្ចរិត]ជុំគ្នា ។

فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾
១៤. ដូច្នោះចូរពួកអ្នកភ្ញក្សទៅ ព្រោះតែពួកអ្នកបានភ្លេចការជួបថ្ងៃនេះដែលជាថ្ងៃរបស់ពួកអ្នក ។ យើង
នឹងភ្លេចពួកអ្នក[ដែរ] ។ ចូរពួកអ្នកភ្ញក្សទណ្ឌកម្មដែលគ្មានទីបញ្ចប់ទៅ ដោយសារអំពើដែលពួក

អ្នកបានសាង ១"

អធិប្បាយអាម៉ាស្ត ១២-១៤

1. علي بن إبراهيم، قال: قوله: وَ لَوْ تَرَى إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فِي الدُّنْيَا وَلَمْ نَعْمَلْ بِهِ فَاَرْجِعْنَا إِلَى الدُّنْيَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ وَ لَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَاهَا، قال: لو شئنا أن نجعلهم كلهم معصومين لقدرنا.

១. អុលី ប៊ិន អ៊ីប្រាហ៊ីមបានឲ្យដឹងថា៖ "ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [៣២:១២] បើសិនជាអ្នកអាចមើលឃើញ ពេលពួកឧក្រិដ្ឋដាក់ក្បាលចុះនៅពីមុខព្រះម្ចាស់ពួកគេ[និងទូលថា៖] "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ អើយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានឃើញនិងបានឮ[ការពិត]ហើយ នៅក្នុងលោក អស់ទូលព្រះអង្គជាខ្ញុំ និងមិនធ្វើតាមទេ សូមព្រះអង្គ[មេត្តា]បញ្ជូនអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំត្រឡប់[ទៅកាន់លោក]វិញ អស់ទូល ព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងធ្វើល្អ ។ [ពេលនេះ]អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជឿជាក់ហើយ ។" [៣២:១៣] បើយើងចង់ យើងនឹងដាក់ទិសដៅ[ជាចាំបាច់]ទៅលើជីវិតនីមួយៗ ។ បើយើងចង់ យើងនឹងធ្វើឲ្យពួកគេទៅជា អវិទូជន យើងមានអំណាចធ្វើបែបនេះ ។

قال: قوله: فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ أَي تَرَكْنَاكُمْ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٩٢ . تفسير القمي ١٦٨:٢)

លោកបានថា៖ "ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [៣២:១៤] ដូច្នេះចូរពួកអ្នកភ្ញាក់ទៅ ព្រោះតែពួកអ្នកបានភ្លេចនឹក ដល់ការជួបថ្ងៃនេះដែលជាថ្ងៃរបស់ពួកអ្នក ។ យើងនឹងភ្លេចពួកអ្នក[ដែរ] ពោលគឺ ពួកអ្នកមិនអើពើវាទេ (គឺការនឹករលឹក) ។" (168 :2) (تفسير القمي 2: 168)

2. ** وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ مُوسَى التَّوْفَلِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ زَكَرِيَّا الْمُؤَصِّلِيِّ، عَنْ جَابِرِ الْجُعْفِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ جَدِّهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ): «أَنَّ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) قَالَ لِعَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): يَا عَلِيُّ، ... وَ الْمُجْرِمُونَ هُمُ الْمُنْكَرُونَ لِوَلَايَتِكَ... ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفحة : ٥٣٠ ؛ تأويل الآيات ٢:٩/٧٣٨)

2**. លោកមានប្រសាសន៍ថាអាស័យម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន មូសា អាស-ណេវហ្គាលី បានតំណាល ប្រាប់យើងតមកពីមូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អុប្បុលឡេវ៉ាហ្គាលី តមកពីឌីពុកលោក តមកពីអាស-ហ្គាសាន់ ប៊ិន ម៉ាស្តូប៊ីប តមកពី ស្វាការីយ៉ា អាស-ម៉ាស្តូលី តមកពី យ៉ាហ្គៀវ អាស-យុស្ស៍ហ្វីដែលមានប្រសាសន៍ថា អាថ្នី យ៉ាហ្គៀវ មានរចនៈតមកពីព្រះបិតា ព្រះអង្គ តមកពីព្រះអយ្យកោ ព្រះអង្គ ថា៖ "ព្រះសាស្តា មានព្រះរចនៈប្រាប់អុលី ថា៖ "អុលី អើយ ជនឧក្រិដ្ឋគឺជនដែល បដិសេធវិទ្យាយ៉ាស្ត្តអ្នក ។" (អាស-ចូរហ្គាន ជុំទី ៥ ហ្គាឌីស្ត ៥៣០)

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِهَا حَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٥﴾

១៥. មានតែបណ្តាអ្នកដែលជឿព្រះឱង្ការយើងទេដែលដាក់ខ្លួនចុះក្រាបប្រណិប័តន៍និងសម្តែងសេចក្តី

ស្ទើរចសរសើរព្រះម្ចាស់ពួកគេ ពេលគេរំពួកពួកគេដោយព្រះឱង្ការទាំងនោះ ពួកគេមិនក្រអឺត
ក្រអោងទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៥

1** . جَمَاعَةٌ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ عَيْسَى عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ إِذَا قَرَأْتَ شَيْئًا مِنَ الْعَزَائِمِ الَّتِي يُسْجَدُ فِيهَا فَلَا تُكَبِّرْ قَبْلَ سُجُودِكَ وَ لَكِنْ تُكَبِّرُ حِينَ تَرْفَعُ رَأْسَكَ

១** . មនុស្សមួយក្រុម[បានរាយការណ៍]តមកពីអាស្តម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី អាស-
ហ្វ្រៃសែន ប៊ិន សាអ៊ីដូ តមកពី អាស-ណាដ្ឋាវ ប៊ិន ស៊ីដ្វីដូ តមកពី អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វ្រៃ ប៊ិន ស៊ីណា
តមកពី អាច្វី អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វ្រៃ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ពេលលោកសូត្រអ្វីមួយដែលនៅក្នុងចំណោម
អាយ៉ាស្តប្តេជ្ញាដោយមានសូយ្យដូនៅក្នុងអាយ៉ាស្តនោះ[ដែលត្រូវធ្វើ] ចូរកុំសូត្រតាក់បៀរមុនសូយ្យដូ តែ
ចូរសូត្រតាក់បៀរពេលលោកងើបក្បាលឡើងវិញ

و الْعَزَائِمِ أَرْبَعٌ حَمِ السَّجْدَةُ وَ تَنْزِيلٌ وَ النَّجْمُ وَ اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ . (الكافي , الجزء ٣ , الصفحة ٣١٨)

អាយ៉ាស្តប្តេជ្ញាមានបួនគឺ៖ َحَمِ السَّجْدَةُ (៣២:១៥), َتَنْزِيلٌ (៤១:៣៨), َالنَّجْمُ (៥៣:៦២), َقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ (៩៦:១៩) 1" (الكافي , الجزء ٣ , الصفحة ٣١٨)

2** . مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ عَنْ أَبِي بصيرٍ قَالَ قَالَ إِذَا
قُرِئَ شَيْءٌ مِنَ الْعَزَائِمِ الْأَرْبَعِ فَسَمِعْتَهَا فَاسْجُدْ وَ إِنْ كُنْتَ عَلَى غَيْرِ وَضُوءٍ وَ إِنْ كُنْتَ جُنُبًا وَ إِنْ كَانَتْ الْمَرْأَةُ لَا تُصَلِّي وَ سَائِرُ الْقُرْآنِ
أَنْتَ فِيهِ بِالْخِيَارِ إِنْ شِئْتَ سَجَدْتَ وَ إِنْ شِئْتَ لَمْ تَسْجُدْ . (الكافي , الجزء ٣ , الصفحة ٣١٨)

២** . មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស្តម៉ា[មានប្រសាសន៍]តមកពី អាស្តម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ តមកពី អាស-
ហ្វ្រៃសែន ប៊ិន សាអ៊ីដូ តមកពី អាស-ក្លីស៊ីម ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ តមកពី អុលី ប៊ិន អាច្វី ហ្វ្រៃស្តាស្ត តមកពី
អាច្វី បាស្ទៀរដែលមានប្រសាសន៍ថាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពេលសូត្រអ្វីមួយដែលនៅក្នុង
ចំណោមអាយ៉ាស្តប្តេជ្ញា (៣២:១៥, ៤១:៣៨, ៥៣:៦២, ៩៦:១៩) ចូរក្រាបប្រណិប័តន៍ ទោះបីលោកពុំ
បានធ្វើស្មារតីជីកដោយ (ពោលគឺ ពុំមានខ្នងអ្នកដោយ) ទោះបីលោកនៅក្នុងស្ថានភាពមិនជ្រះស្អាតពី
អាការស្នោកគ្រោកផ្លូវភេទក៏ដោយ (គឺនៅក្នុងយូនុប) ទោះបីអស់លោកអ្នកជាស្រ្តីដែលមិនស្នៀតក៏
ដោយ (គឺស្រ្តីដែលមានរដូវខែ 1ល 1) ។ ចំណែកអាយ៉ាស្តទៀតរបស់គូរអាន អស់លោកមាន
ជម្រើស បើអស់លោកចង់ អស់លោកអាចក្រាបប្រណិប័តន៍បាន (អាចសូយ្យដូបាន) បើអស់លោកមិន
ចង់ទេ អស់លោកមិនក្រាបប្រណិប័តន៍ក៏បាន (មិនសូយ្យដូក៏បាន) ។" (الكافي , الجزء ٣ , الصفحة ٣١٨)

تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٦﴾

១៦. ចំហៀងខ្លួនពួកគេឃ្លាតចេញពីកន្លែងដេក (ពួកគេក្រោកពីដំណេក) ដើម្បីបូងសូងព្រះម្ចាស់ពួក

គេដោយការខ្លាចដែលប្រកបដោយការរកក្តី]និងដោយសេចក្តីសង្ឃឹម ។ ពួកគេបរិច្ចាគមួយ
ចំណែកនៃអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកគេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ១៦

1. ابنُ بَابُوهِ فِي (الْفَيْهِ) بِإِسْنَادِهِ: عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ الْحَدَّاءِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ”تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ“، فَقَالَ: «لَعَلَّكَ تَرَى أَنَّ الْقَوْمَ لَمْ يَكُونُوا يَتَأَمُّونَ؟» فَقُلْتُ: اللَّهُ وَ رَسُولُهُ أَعْلَمُ.

១. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្គីបានថ្លែងនៅក្នុងសាត្រាអាល់ហ្វាត្វិហ្គី យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកទទួល
បានមកពីអាហ្វិ អ៊ីបដ្ឋាន អាល់-ហ្វាស្តាអ៊ីដែលទទួលបានមកពី អាហ្វិ យ៉ុក្តូហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូល
អល់ឡោះហ្គី ^{رحله} [៣២:១៦] ចំហៀងខ្លួនពួកគេឃ្លាតចេញពីកន្លែងដេក ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖
"ប្រហែលជាលោកគិតថាគេមិនចូលដេកទេមែនទេ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មានតែអល់ឡោះហ្គី ^{رحله} និងព្រះ
សាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះអង្គ ^{رحله} ទេដែលដឹង ។"

فَقَالَ: «لَا بُدَّ لِهَذَا الْبَدَنِ أَنْ تُرِيحَهُ حَتَّى يُخْرَجَ نَفْسُهُ، فَإِذَا خَرَجَ نَفْسُهُ اسْتَرَاحَ الْبَدَنُ، وَ رَجَعَتِ الرُّوحُ فِيهِ، وَ فِيهِ قُوَّةٌ عَلَى الْعَمَلِ، فَإِنَّمَا
ذَكَرَهُمُ اللَّهُ تَعَالَى، فَقَالَ: ”تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَ طَمَعًا“ تَرَلْتُ فِي أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ اتَّبَاعِهِ
مِنْ شِبَعَتِنَا، يَتَأَمُّونَ أَوَّلَ اللَّيْلِ، فَإِذَا ذَهَبَ ثُلُثُ اللَّيْلِ، أَوْ مَا شَاءَ اللَّهُ، فَرِعُوا إِلَى رَهْبَيْنِ رَاغِبِينَ طَامِعِينَ فِيمَا عِنْدَهُ،

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ខ្លួននេះត្រូវតែសម្រាកមិនអាចចៀសវាងបានទេ ទាល់តែវិញ្ញាណចេញពី
ខ្លួននេះ ។ ពេលវិញ្ញាណខ្លួននេះចេញទៅ ខ្លួននេះនឹងបានសម្រាក ហើយវិញ្ញាណត្រឡប់មកចូលខ្លួន
វិញ នឹងមានកម្លាំងធ្វើការ ។ អល់ឡោះហ្គី ព្រះជាទីរលឹកដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣២:១៦]
ចំហៀងខ្លួនពួកគេឃ្លាតចេញពីកន្លែងដេក ដើម្បីប្តូរស្តង់ព្រះម្ចាស់ពួកគេដោយការខ្លាចនិងដោយ
សេចក្តីសង្ឃឹម ។ អាយ៉ាតនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} និងបុគ្គលទាំងឡាយនៃ
ស្តីអាស្ត័យយើង ^{عليه} ដែលតាមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ពួកគេដេកមួយប៉ែកដំបូងនៃពេលយប់ ។ ពេលប៉ែកទីបីនៃ
ពេលយប់បានកន្លងទៅ ឬអ្វីដែលអល់ឡោះហ្គី ^{رحله} មានបំណង ពួកគេពឹងផ្អែកលើព្រះម្ចាស់ ^{رحله} ពួកគេ
យ៉ាងទៀងទាត់ ដោយបង់ប្រាថ្នា សង្ឃឹមលើអ្វីដែលនៅព្រះអង្គ ^{رحله} ។

فَذَكَرَهُمُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِي كِتَابِهِ لِنَبِيِّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ أَحْبَبَهُ بِمَا أَعْطَاهُمْ، وَ أَنَّهُ أَسْكَنَهُمْ فِي جَوَارِهِ، وَ أَدْخَلَهُمْ جَنَّاتِهِ، وَ آمَنَ
حَوْفُهُمْ، وَ سَكَّنَ رَوْعَتَهُمْ».

ដូច្នេះអល់ឡោះហ្គី ^{رحله} ចែងអំពីពួកគេនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ^{رحله} ប្រាប់ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះអង្គ ^{رحله} ឲ្យព្រះ
អង្គ ^{رحله} ប្រាប់អំពីអ្វីដែលព្រះអង្គ ^{رحله} បានប្រទានឲ្យទៅពួកគេ ឲ្យប្រាប់ថាព្រះអង្គ ^{رحله} នឹងឲ្យពួកគេបាននៅ
ក្បែរព្រះអង្គ ^{رحله} ឲ្យពួកគេចូលឋានសួគ៌ព្រះអង្គ ^{رحله} ឲ្យពួកគេបាត់ខ្លាចនិងបានស្រាកស្រាន្ត ។"

قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، إِذَا أَنَا قُئْتُ آخِرَ اللَّيْلِ، أَيِّ شَيْءٍ أَقُولُ إِذَا قُئْتُ؟ قَالَ: «قُلْ: الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَ إِلَهِ الْمُرْسَلِينَ، الْحَمْدُ لِلَّهِ

الَّذِي يُحْيِي الْمَوْتَى، وَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ. فَإِنَّكَ إِذَا قُلْتَهَا ذَهَبَ عَنْكَ رَجْسُ الشَّيْطَانِ وَ وَسَاوِسُهُ إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٩٣ . من لا يحضره الفقيه ٣٠٥/١٣٩٤ : ١)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ពេលទូលបង្គំឈរក្នុងប៉ែកចុងក្រោយនៃពេលយប់ តើទូលបង្គំគប្បីថាអ្វីខ្លះ ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីសរសើរចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ} ព្រះម្ចាស់^{وَجَدَّ}នៃពិភពទាំងពួង ព្រះនៃព្រះសាស្តាប្រេសិតទាំងឡាយ ។ សូមថ្វាយសេចក្តីសរសើរចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ}ដែលប្រោះអ្នកស្លាប់ឲ្យរស់វិញ ដែលធ្វើឲ្យបណ្តាអ្នកនៅក្នុងផ្ទះងើបឡើងវិញ ។" ពេលលោកថាដូចនេះ ភាពមិនជ្រះស្អាត (គឺការសង្ស័យ) របស់ស្រីតូន^{عليه السلام}និងការខ្សឹបខ្សៀវរបស់វា^{عليه السلام}នឹងចាកឆ្ងាយពីលោក បើអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ}មានព្រះបំណង ។" (1394 /305 :1) (من لا يحضره الفقيه

2. الشَّيْخُ فِي (أَمَالِيهِ): بِإِسْنَادِهِ، قَالَ: قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: "تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ"، قَالَ: «كَانُوا لَا يَنَامُونَ حَتَّى يُصَلُّوا الْعَتَمَةَ»... ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٩٦ . الأُمالي ٣٠٠ : ١)

២. អាស់-ស្រីខ្ញុំ នៅក្នុងសាត្រាអាម៉ាលី យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក បានថា៖ "អាស់-ស្រីខ្ញុំ^{عليه السلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} [៣២:១៦] ចំហៀងខ្លួនពួកគេឃ្លាតចេញពីកន្លែងដេក ថា៖ "ពួកគេមិនដេកទេទាល់តែដល់ពេលថ្ងៃលិច ។" (الأُمالي 1: 300)

3. ** عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي نَجْرَانَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَا مِنْ عَمَلٍ حَسَنٍ يَعْمَلُهُ الْعَبْدُ إِلَّا وَ لَهُ ثَوَابٌ فِي الْقُرْآنِ، إِلَّا صَلَاةَ اللَّيْلِ، فَإِنَّ اللَّهَ لَمْ يُبَيِّنْ ثَوَابَهَا لِعِظَمِ حَطَرِهَا عِنْدَهُ، فَقَالَ: "تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَ طَمَعًا وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ" إِلَى قَوْلِهِ "يَعْمَلُونَ"». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٩٤ . تفسير القمِّي ١٦٨ : ٢)

៨**. អាស់ ប៊ិន អ៊ីបរហ៊ូមមានប្រសាសន៍ថា ឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ តមកពី អាស់ខ្ពុលពោះហ្គ័រម៉ាន ប៊ិន អាហ្វិ ណាច្ចុរ៉ន តមកពី អាស្រ៊ីម ប៊ិន ហ្វ្រៃដ្រី តមកពី អាហ្វិ អាស់ខ្ពុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា៖ "ពុំមានទង្វើល្អណាមួយដែលបារធ្វើទេ លើកលែងតែស្រ្តីឡាតុយប់ ដែលមាននូវរង្វាន់ចែងនៅក្នុងគួរអាន ព្រោះអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَدَّ}មិនបានបង្ហាញឲ្យឃើញច្បាស់នឹងភ្នែកនូវរង្វាន់របស់ស្រ្តីឡាតុនោះទេ ដោយហេតុតែវាមានសារៈសំខាន់ធំធេងក្រៃពេកសម្រាប់ព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ^{وَجَدَّ}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣២:១៦] ចំហៀងខ្លួនពួកគេឃ្លាតចេញពីកន្លែងដេក ដើម្បីបូងសូងព្រះម្ចាស់ពួកគេដោយការខ្លាច និងដោយសេចក្តីសង្ឃឹម ។ ពួកគេបរិច្ចាគមួយចំណែកនៃអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកគេ ។ ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} [៣២:១៧] អ្វីដែលពួកគេបានប្រព្រឹត្ត ។" (٢:١٦٨) (تفسير القمِّي

4. ** في المجمع عنهما عليهما السلام: هم المتهجدون بالليل الذين يقومون عن فرشهم للصلاة... (تفسير الصافي , الجزء ٤ , الصفحة ١٥٦)

៨**. នៅក្នុង[សាត្រា] ម៉ាច្ចុម៉ាកុំ[អាស់-បាយ៉ានរបស់លោកទ្រីបរស៊ី] រាយការណ៍តមកពីព្រះអង្គទាំងពីរ (គឺអ៊ីម៉ា អាស់-បាក្វើរ^{صلوات الله عليه والسلام} និង អ៊ីម៉ា អាស់-ស្រីខ្ញុំ^{عليه السلام}) ដែលមានវចនៈថា៖ "ជនទាំងនេះគឺជនដែល

តស៊ូនៅក្នុងពេលយប់ គឺបណ្តាអ្នកដែលក្រោកពីកន្លែងដេកដើម្បីស្ងៀមស្ងៀម ។"

(تفسير الصافي , الجزء ٤ , الصفحة ١٥٦)

5. الشَّيْخُ بِإِسْنَادِهِ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ سَمَاعَةَ، قَالَ: حَدَّثَنِي ابْنُ رِبَاطٍ، عَنِ ابْنِ مُسْكَانَ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَخْبِرْنِي عَنِ الْإِسْلَامِ: أَصْلِهِ، وَفَرْعِهِ، وَذُرْوَتِهِ، وَ سَنَامِهِ. فَقَالَ: أَصْلُهُ الصَّلَاةُ، وَ فَرْعُهُ الزَّكَاةُ، وَ ذُرْوَتُهُ وَ سَنَامُهُ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ تَعَالَى.

៥. [...] ទទួលបានពីស្ងៀមម៉ាន ប៊ិន ខ្លីលីដូដែលទទួលបានមកពីអាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "បុរសម្នាក់បានមកជួបរស្មីលុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "រស្មីលុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីអាស-អ៊ីស្លាម ដើមកំណើតវា សាខាវា និងកំពូលវា ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "ដើមកំណើតរបស់វាគឺសមស្តារ សាខាវាគឺស្វាភាព កំពូលវានិងពកវាគឺឃ្មុំហ្គាដុំ ក្នុងមាតិកាអស់ឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ។"

قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَخْبِرْنِي عَنْ أَبْوَابِ الْحَيْرِ. قَالَ: الصِّيَامُ حَيَّةٌ، وَ الصَّدَقَةُ تُذْهِبُ الْخَطِيئَةَ، وَ قِيَامُ الرَّجُلِ فِي جَوْفِ اللَّيْلِ يُنَاجِي رَبَّهُ. ثُمَّ قَالَ: "تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَ طَمَعًا وَ بِمَا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ". ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٩٢ . التهذيب ٢/٤٢٢/٩٥٨)

គាត់បានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "រស្មីលុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីទ្វារកុសល ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "ការកាន់សីលគ្រណាមអាហារជាការការពារ សប្បុរសធម៌ ប្រានបាបចេញឆ្ងាយ ឯការឈររបស់បុរសក្នុងកណ្តាលយប់ខ្សឹបប្រាប់ព្រះម្ចាស់^{رحمته}របស់ខ្លួន ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "[៣២:១៦] ចំហៀងខ្លួនពួកគេឃ្មុំតចេញពីកន្លែងដេកដើម្បីបូងសូង ព្រះម្ចាស់ពួកគេដោយការខ្លាចនិងដោយសេចក្តីសង្ឃឹម ។ ពួកគេបរិច្ចាគមួយចំណែកនៃអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកគេ ។" (958 /242 :2) (التهذيب)

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

១៧. ពុំមានអ្នកណាមួយដឹងទេថាគេបម្រុងទុកនូវសេចក្តីគាប់ចិត្តណាខ្លះសម្រាប់ខ្លួន (គឺសម្រាប់ពួកអ្នកក្រាបប្រណិប័តន៍អស់ឡោះហ្គា) ជាការតបស្នងអ្វីដែលពួកគេបានប្រព្រឹត្ត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៧

1. أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ: عَنْ أَبِيهِ، وَ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ فَضَّالٍ، جَمِيعًا، عَنْ عَلِيِّ بْنِ النُّعْمَانِ، عَنِ الْحَارِثِ بْنِ مُحَمَّدِ الْأَحْوَلِ، عَمَّنْ حَدَّثَهُ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ، وَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَا: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، لِعَلِيِّ بْنِ عَلِيٍّ، يَا عَلِيُّ، إِنِّي لَمَّا أُسْرِي بِي، رَأَيْتُ فِي الْجَنَّةِ نَهْرًا أَبْيَضَ مِنَ اللَّبَنِ، وَ أَخْلَى مِنَ الْعَسَلِ، وَ أَشَدَّ اسْتِقَامَةً مِنَ السَّهْمِ، فِيهِ أَنْبَارِيٌّ عَدَدَ النُّجُومِ، عَلَى شَاطِئِهِ قِيَابُ الْيَاقُوتِ الْأَحْمَرِ وَ الدَّرِّ الْأَبْيَضِ، فَضَرَبَ جَبْرَيْلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِجَنَاحَيْهِ إِلَى جَانِبِهِ فَإِذَا هُوَ مِسْكَةٌ ذَفِيرَةٌ.

១. [...] ទទួលបានពីអាថ្ន យ៉ាក្តីហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} និងអាថ្ន អាប់ខុលឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា រស្មីលុលឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "កាលខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឡើងទៅលើ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឃើញស្ទឹងមួយ នៅក្នុងឋានសួគ៌សជាងទឹកដោះ ផ្អែមជាងទឹកឃ្មុំ ត្រង់ជាងព្រួញទៅទៀត ។ នៅក្នុងស្ទឹងនោះមានថ្ម ទឹកច្រើនដូចផ្កាយ ។ នៅលើឆ្នេរស្ទឹងនោះមានដោមធ្វើអំពីត្បូងកណ្តៀងនិងត្បូងស ។ យ៉ូបរីអ៊ុល^{عليه السلام} បានទទះស្លាបទៅខាងស្ទឹងនោះមានក្លិនក្រអូប ។"

ثُمَّ قَالَ: وَ الَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ، إِنَّ فِي الْجَنَّةِ لَشَجْرًا يَتَصَفَّقُ بِالتَّسْبِيحِ، يَصَوَّتِ لَمْ يَسْمَعْ الْاُولُونَ وَ الْاٰخِرُونَ مِثْلَهُ يُنْمِرُ ثَمْرًا كَالزُّمُرَانِ، تُلْقِي الثَّمَرَ إِلَى الرَّجُلِ فَيَشْفُقُهَا عَنْ سَبْعِينَ حُلَّةً، وَ الْمُؤْمِنُونَ عَلَى كُرَاسِيٍّ مِنْ نُورٍ، وَ هُمْ الْعُرُّ الْمُحَجَّلُونَ، أَنْتَ إِمَامُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، عَلَى الرَّجُلِ مِنْهُمْ نَعْلَانِ شِرَاكُهُمَا مِنْ نُورٍ، يُضِيءُ أَمَامَهُمْ حَيْثُ شَاءُوا مِنَ الْجَنَّةِ،

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "សូមស្ស្យថចំពោះព្រះដែលក្តាប់ជីវិតមូហាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងព្រះ ហត្ថព្រះអង្គ^{وجل} នៅក្នុងឋានសួគ៌មានដើមឈើថ្វាយវន្ទនាដោយមានសម្លេងដែលអ្នកមុនៗនិងអ្នក ក្រោយៗមិនដែលឮដូចទេ មានផ្លែដូចផ្លែទទឹម ។ គេដាក់ផ្លែឈើឲ្យបុរសក្នុងចិតសិបរាំឯនន អ្នកមាន សទ្ធាជ្រះថ្លានៅលើអាសនៈរស្មី រុងរឿង មុខភ្លឺត្រចះត្រចង់ ។ អ្នក^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} របស់ពួកគេក្នុងថ្ងៃ ជំនុំជម្រះ ។ បុរសនឹងពាក់ស្បែកជើងដែលមានខ្សែពន្លឺ បំភ្លឺខាងមុខពួកគេគ្រប់ទីកន្លែងដែលពួកគេដើរ នៅក្នុងឋានសួគ៌ ។"

فَبَيْنَاهُمْ كَذَلِكَ إِذَا اشْرَفَتْ عَلَيْهِ امْرَأَةٌ مِنْ فَوْقِهِ، تَقُولُ: سُبْحَانَ اللَّهِ - يَا عَبْدَ اللَّهِ - أَمَا لَنَا مِنْكَ دَوْلَةٌ؟ فَيَقُولُ: مَنْ أَنْتِ؟ فَتَقُولُ: أَنَا مِنَ الْوَالِيَةِ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: "فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ لِمَا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ".

នៅក្នុងចន្លោះនោះ ពេលនារីផុសឡើងនៅលើពួកគេ នាងនឹងថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះ អល់ឡោះហ្វា^{وجل} បាវអល់ឡោះហ្វា^{وجل} អើយ លោកពុំបានទទួលដំណឹងអំពីអស់នាងខ្ញុំទេ?" អ្នកនោះនឹង ថា៖ "នាងជាអ្នកណា?" នារីនោះនឹងថា៖ "ខ្ញុំនៅក្នុងចំណោមនារីដែលអល់ឡោះហ្វា^{وجل} មានព្រះបន្ទូល ថា៖ [៣២:១៧] ពុំមានអ្នកណាមួយដឹងទេថាគេបម្រុងទុកនូវសេចក្តីគាប់ចិត្តណាខ្លះទេសម្រាប់ខ្លួន ជា ការតបស្នងអ្វីដែលពួកគេបានប្រព្រឹត្ត ។"

ثُمَّ قَالَ: وَ الَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ، إِنَّهُ لَيَحِيثُهُ كُلَّ يَوْمٍ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ يُسْمُونَهُ بِاسْمِهِ وَ اسْمِ أَبِيهِ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صفحة : ٣٩٥ . المحاسن : ١٨٠/١٧٢)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "សូមស្ស្យថចំពោះព្រះដែលក្តាប់ជីវិតមូហាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងព្រះ ហត្ថព្រះអង្គ^{وجل} មានទេវតាចិតសិបពាន់អង្គមក ហៅឈ្មោះអ្នកនោះដោយឈ្មោះអ្នកនោះនិងឈ្មោះ ឪពុកអ្នកនោះ ។" (المحاسن: 172 / 180)

2. ما ذكره شيخنا الطوسي رحمه الله في أماليه بإسناده عن جابر بن عبد الله رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وآله لعلي عليه السلام يا علي أ لا أبتئرك؟ أ لا أمتحك؟ قال بلى يا رسول الله. قال إني خلقت أنا و أنت من طينة واحدة، ففضلت منها

فَصَلِّ فَخَلَقَ اللَّهُ مِنْهَا شَيْعَتَنَا، فَإِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُدْعَى النَّاسُ بِأَسْمَائِهِمْ إِلَّا شَيْعَتَكَ فَإِنَّهُمْ يُدْعَوْنَ بِآبَائِهِمْ لِطِيبِ مَوْلِدِهِمْ. (تأويل الآيات الظاهرة في فضائل العترة الطاهرة , الجزء ١ , الصفحة ٤٣٥)

២. [...] យ៉ាបៀវ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្ន៍បានថា រិស្វិលុលឡោះហ្ន៍^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} មាន ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងប្រាប់ដំណឹងល្អដល់អ្នក^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ? ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងធានាអ្នក^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ?" អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈថា: "ក្រាបទូល រិស្វិលុលឡោះហ្ន៍^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា: "ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងអ្នក^{صلوات الله عليه والسلام} ត្រូវ បង្កើតមកពីដីតែមួយ ។ គុណសម្បត្តិទាំងឡាយចេញមកពីនេះឯង ។ បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៍^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បង្កើត ស្ត្រីអុស្តុយើង^{عليها} មកពីដីនេះ ។ នៅក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះគេហៅមនុស្សទាំងឡាយជាមួយមួយពួកគេ លើក លែងតែស្ត្រីអុស្តុរបស់អ្នក^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ។ គេនឹងហៅពួកគេជាមួយឪពុកពួកគេព្រោះតែពួកគេមានកំណើត ល្អ ។" (تأويل الآيات الظاهرة) រុក្ខ ៣២ ហ្វាខ្លីស្រួល

3. الحَسَيْنُ بْنُ سَعِيدٍ فِي كِتَابِ (الرُّعْدِ): عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الحُصَيْنِ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ يَدَيْهِ جَنَّةً لَمْ يَرَهَا غَيْرُهُ، وَ لَمْ يَطَّلِعْ عَلَيْهَا مَخْلُوقٌ، تُفْتَحُ لِلرَّبِّ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى كُلَّ صَبَاحٍ، فَيَقُولُ: اِرْدَادِي طَيِّبًا، اِرْدَادِي رِجْحًا. وَ تَقُولُ: قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قَرَّةٍ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ"». * (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٣٩٦ . الزهد: ١٠٢/٢٧٨)

៣. [...] ទទួលបានពីអាច្ឆិ បាស្រៀវដែលទទួលបានមកពី អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៍^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈ ថា: "អស់ឡោះហ្ន៍^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានបង្កើតនូវសូនមួយដែលពុំមានអ្នកណាមួយបានឃើញក្រៅពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ព្រះ អង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មិនប្រាប់សត្វលោកទាំងឡាយឲ្យដឹងរឿងនេះទេ ។ ព្រះម្ចាស់^{تبارك وتعالى} បើកសូននោះរៀងរាល់ព្រឹក ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះបន្ទូលថា: "ចូរបង្កើនក្លិនក្រអូបវា ចូរបង្កើនខ្យល់រំភើយវា ។" ហើយគេនឹងថា (ព្រះ អង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងមានព្រះបន្ទូលថា): "បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាបានជោគជ័យ ។" នេះគឺព្រះបន្ទូល អស់ឡោះហ្ន៍^{تبارك وتعالى} [៣២:១៧] ពុំមានអ្នកណាមួយដឹងបានទេថាគេបម្រុងទុកនូវសេចក្តីគាប់ចិត្តណាខ្លះ ទេសម្រាប់ខ្លួន ជាការគបស្នងនៃអ្វីដែលពួកគេបានប្រព្រឹត្ត ។" (الزهد: 102 : 278)

4. كِتَابِ (الْجَنَّةِ وَ النَّارِ): بِالْإِسْنَادِ عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ يَدُكَّرُ فِيهِ أَهْلُ الْجَنَّةِ - قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «وَ إِنَّهُ لَتَشْرِفُ عَلَى وَلِيِّ اللَّهِ الْمَرْأَةُ، لَيْسَتْ مِنْ نِسَائِهِ، مِنَ السَّجْفِ، فَتَمْلَأُ قُصُورَهُ وَ مَنَارِلَهُ ضَوْءًا وَ نُورًا، فَيَطَّلِعُ وَلِيُّ اللَّهِ أَنَّ رَبَّهُ أَشْرَفَ عَلَيْهِ، أَوْ مَلَكٌ مِنَ الْمَلَائِكَةِ، فَيَرْفَعُ رَأْسَهُ فَإِذَا هُوَ بِرُوحَةٍ قَدْ كَادَتْ يُذْهِبُ نُورَهَا نُورَ عَيْنَيْهِ

៤. សាត្រា អាស័-យ៉ាន់ណាស្តុ វ៉ាន-ណារ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានពីអាស័-ស្ត្រីខ្លីក្តី^{صلوات الله عليه والسلام} បានលើក ឡើងនូវហ្វាខ្លីស្រួលមួយថ្លែងអំពីអ្នកឋានសួគ៌ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: នារីនឹងបង្ហាញខ្លួនចំពោះមិត្ត របស់អស់ឡោះហ្ន៍^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដែលមិនមែនជាភរិយារបស់អ្នកនោះទេ ពីខាងក្រោយវាំងនន ។ ប្រាសាទនិង កន្លែងរបស់អ្នកនោះនឹងភ្លឺដោយរស្មី ។ មិត្តអស់ឡោះហ្ន៍^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងស្មានថាព្រះម្ចាស់^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ខ្លួនបានយាងមករក ខ្លួន ឬព្រះអគ្គទេវតាណាមួយ ។ អ្នកនោះនឹងងើយមើលលើ អ្នកនោះនឹងបាននៅជាមួយភរិយាម្នាក់ ដែលស្ទើរតែឆក់យកពន្លឺភ្នែកអ្នកនោះអស់ (គឺភរិយាស្អាតបំផុត) ។

- قَالَ - فُتْنَادِيهِ: قَدْ آنَ لَنَا أَنْ تَكُونَ لَنَا مِنْكَ دَوْلَةٌ - قَالَ - فَيَقُولُ لَهَا: وَ مَنْ أَنْتِ؟ - قَالَ - فَيَقُولُ: أَنَا مِمَّنْ ذَكَرَ اللَّهُ فِي الْقُرْآنِ

”هَلْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَ لَدَيْنَا مَزِيدٌ“، فَيَجَامِعُهَا فِي قُوَّةِ مِائَةِ شَابٍ، وَ يُعَانِفُهَا سَبْعِينَ سَنَةً مِنْ أَعْمَارِ الْأَوْلِيَاءِ، وَ مَا يَدْرِي أَمْ يَنْظُرُ إِلَى وَجْهِهَا، أَمْ إِلَى خَلْفِهَا، أَمْ إِلَى سَاقِهَا، فَمَا مِنْ شَيْءٍ يَنْظُرُ إِلَيْهِ مِنْهَا إِلَّا وَ بَرَى وَجْهَهُ مِنْ ذَلِكَ الْمَكَانِ مِنْ شِدَّةِ نُورِهَا وَ صَفَائِهَا،

ភរិយានោះនឹងហៅអ្នកនោះថា៖ "តើលោកពុំមានដំណឹងអំពីអស់នាងខ្ញុំទេ ?" អ្នកនោះនឹងថា៖ "នាងជាអ្នកណា ?" នាងនឹងថា៖ "ខ្ញុំនៅក្នុងចំណោមបុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្ន៎បានលើកឡើងនៅក្នុងគូរអានថា៖ [៥០:៣៥] នៅទីនោះពួកគេនឹងបាននូវអ្វីដែលពួកគេចង់បាន នៅឯយើងមានច្រើនលើសនោះទៀត ។ អ្នកនោះនឹងរួមដំណេកជាមួយភរិយានោះដោយមានកម្លាំងយុវជនមួយរយនាក់ នឹងឱបរឹតនាងអស់រយៈពេលចិតសិបឆ្នាំ ក្នុងចំណោមអ្នកមុនៗ ។ អ្នកនោះមិនដឹងទេថា តើខ្លួនកំពុងមើលមុខនាងឬខ្នងនាង ឬជើងនាង ។ មិនមានកន្លែងណាមួយដែលអ្នកនោះមើលទៅដោយមិនឃើញមុខខ្លួនឯងទេ (ចាំងរូបខ្លួនឯងមកវិញ) ព្រោះតែរស្មីរបស់នាងក្តីចែងចាំងខ្លាំងណាស់ ។

ثُمَّ تُشْرِفُ عَلَيْهِ أُخْرَى أَحْسَنَ وَجْهًا، وَ أَطْيَبَ رِيحًا مِنَ الْأُولَى، فَتُنَادِيهِ: قَدْ آتَى لَنَا أَنْ تَكُونَ لَنَا مِنْكَ ذَوْلَةٌ - قَالَ - فَيَقُولُ لَهَا: وَ مَنْ أَنْتِ؟ فَتَقُولُ: أَنَا مِنْ ذَكَرِ اللَّهِ فِي الْقُرْآنِ: ”فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ“ .** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صفحة : ٣٩٦ . الإختصاص: ٣٥٢)

បន្ទាប់មក នារីម្នាក់ទៀតមានមុខស្អាតនឹងបង្ហាញខ្លួន មានក្លិនក្រអូបជាងនារីមុន ។ នាងនឹងហៅអ្នកនោះថា៖ "តើលោកពុំបានទទួលដំណឹងអំពីអស់នាងខ្ញុំទេ ?" អ្នកនោះនឹងថា៖ "នាងជាអ្នកណា ?" នាងនឹងថា៖ "នាងខ្ញុំនៅក្នុងចំណោមបុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្ន៎បានលើកឡើងនៅក្នុងគូរអានថា៖ [៣២:១៧] ពុំមានអ្នកណាមួយដឹងទេថាគេបម្រុងទុកនូវសេចក្តីគាប់ចិត្តណាខ្លះសម្រាប់ខ្លួន ជាការតបស្នងនៃអ្វីដែលពួកគេបានប្រព្រឹត្ត ។" (الاختصاص: 352)

أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَّا يَسْتَوُونَ ﴿١٨﴾

១៨. តើអ្នកមានសទ្ធាស៊ប់ចិត្ត[ស្មោះនិងធ្វើអំពើល្អ]ដូចមនុស្សបំពានបំពានទេ ? ពួកគេមិនស្មើគ្នាទេ ។

أَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَى نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

១៩. ជនដែលមានសទ្ធានិងធ្វើល្អនឹងបានជម្រកសួនសួគ៌ ជាស្នាគមន៍ដោយសារអ្វីដែលពួកគេបានសាង ។

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿٢٠﴾

២០. រីឯជនដែលបំពានបំពាន ជម្រករបស់ពួកគេគឺភ្លើងនរក ។ រាល់គ្រាដែលពួកគេចង់ចេញពីទីនោះ គេនឹងនាំពួកគេចូលទៅក្នុងនោះវិញ ។ គេនឹងប្រាប់ពួកគេថា៖ "ពួកអ្នកភ្ញាក់រងទណ្ឌកម្មភ្លើងនរកទៅដែលពួកអ្នកធ្លាប់តែប្រកែកមិនព្រមជឿនោះ ។"

អតិប្បាយអាយ៉ាសុំ ១៨-២០

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَا يَسْتَوُونَ"، قَالَ: «وَدَلِكَ أَنَّ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَالْوَلِيدَ بْنَ عُقْبَةَ بْنَ أَبِي مُعَيْطٍ تَشَاجَرَا، فَقَالَ الْفَاسِقُ الْوَلِيدُ بْنُ عُقْبَةَ بْنَ أَبِي مُعَيْطٍ: أَنَا - وَاللَّهِ - أَبْسَطُ مِنْكَ لِسَانًا، وَ أَحَدُ مِنْكَ سِنَانًا، وَ أَفْتَلُ مِنْكَ حَشَوًا فِي الْكُتَيْبَةِ.

១. [...] ទទួលបានពីអាថ្នី យ៉ាងដូចដែលបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តពី អាថ្នី យ៉ាងក្តីហ្មារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមាន រចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} [៣២:១៨] តើអ្នកមានសទ្ធាសីបំចិត្តដូចមនុស្សបំពានពាពានទេ ? ពួកគេមិនស្មើគ្នាទេ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនៈថា៖ "អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាថ្នី ត្ថ័លីប ^{عليه} និង អាស់-វ៉ាលីដូ ប៊ីន អ៊ីកូបាសុំ ប៊ីន អាថ្នី មូអ៊ែត្ត បានឈ្លោះប្រកែកគ្នា ។ បុគ្គលបំពានពាពាន អាស់-វ៉ាលីដូ ប៊ីន អ៊ីកូបាសុំ ប៊ីន អាថ្នី មូអ៊ែត្ត បានថា៖ "សូមស្ស្យថចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} ខ្ញុំប្រសើរជាងលោក ^{صلوات الله عليه والسلام} ក្នុងការនិយាយស្តី មានវ័យអាយុដូចលោក ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្មើលោក ^{صلوات الله عليه والسلام} ពាក់ព័ន្ធនឹងការប៊ុនប្រសប់ខាងសឹកសង្គ្រាម ។"

قَالَ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): اسْكُتْ، فَإِنَّمَا أَنْتَ فَاسِقٌ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ: "أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَا يَسْتَوُونَ * أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَى نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ" فَهُوَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) "وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَا وَهُمْ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ" . ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٩٧ . تفسير القمّي ٢:١٧٠)

អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនៈថា៖ "ស្ងាត់មាត់ទៅ លោកជាបុគ្គលបំពានពាពាន !" ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} បានដាក់ ចុះមកថា៖ [៣២:១៨] តើអ្នកមានសទ្ធាសីបំចិត្តដូចមនុស្សបំពានពាពានទេ ? ពួកគេមិនស្មើគ្នាទេ ។ [៣២:១៩] ជនដែលមានសទ្ធានិងធ្វើល្អនឹងបានជម្រកសួនសួគ៌ ជាស្ងាតមន៍ដោយសារអ្វីដែលពួកគេ បានសាង ។ អ្នកនោះគឺ អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាថ្នី ត្ថ័លីប ^{عليه} ។ [៣២:២០] ឯជនដែលបំពានពាពាន ជម្រក របស់ពួកគេគឺភ្លើងនរក ។ រាល់គ្រាដែលពួកគេចង់ចេញពីទីនោះ គេនឹងនាំពួកគេចូលទៅក្នុងនោះវិញ ។ គេនឹងប្រាប់ពួកគេថា៖ "ពួកអ្នកភ្នក្យទណ្ឌកម្មភ្លើងនរកទៅដែលពួកអ្នកធ្លាប់តែប្រកែកមិនព្រមជឿ នោះ ។" (تفسير القمّي 2: 170) "1"

2. الطَّبْرِسِيُّ فِي (الإختجاج): فِي حَدِيثٍ ذَكَرَ فِيهِ مَا جَرَى بَيْنَ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ بَيْنَ جَمَاعَةٍ مِنْ أَصْحَابِ مُعَاوِيَةَ، بِمَخْضَرِ مُعَاوِيَةَ، فَقَالَ الْحَسَنُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «وَأَمَّا أَنْتَ - يَا وَلِيدُ بْنُ عُقْبَةَ - فَوَ اللَّهُ مَا أَلْوَمْتُكَ أَنْ تُبْغِضَ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ قَدْ جَلَدَكَ فِي الْحُمْرِ ثَمَانِينَ جَلْدَةً، وَ قَتَلَ أَبَاكَ صَبْرًا بِيَدَيْهِ يَوْمَ بَدْرٍ، أَمْ كَيْفَ تَسُبُّهُ وَ قَدْ سَمَّاهُ اللَّهُ مُؤْمِنًا فِي عَشْرِ آيَاتٍ مِنَ الْقُرْآنِ وَ سَمَّكَ فَاسِقًا!

២. អាស់-ទ្វីបរស៊ី នៅក្នុងសាត្រា អាស់-អ៊ុះហ្ន៎ទីយ៉ាច្នៃ បានឲ្យដឹងថា មានហ្មាខ្ចីស្នូមួយស្តីអំពីរឿងមួយ ដែលបានកើតឡើងរវាងអាស់-ហ្មាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} និងកនរបស់មូអ៊ាវីយ៉ាសុំមួយក្រុមនៅ ចំពោះមុខលោក ។ អាស់-ហ្មាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនៈថា៖ "វ៉ាលីដូ ប៊ីន អ៊ីកូបាសុំ អីយ ! ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿង លោក ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចោទលោកថាលោកស្អប់អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រោះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} រាយលោកបែតសិបរំពាត់ព្រោះ

តែបានឆឹកស្រា ឯឪពុករបស់លោកត្រូវសម្លាប់ដោយដៃព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នាសមរម័យបាបាវ ។ គួរឲ្យ
អាម៉ាស់មុខណាស់(សម្រាប់លោក)ដែលអស់ឡោះហ្ន៎ عجل ហៅលោកថាជនបំពារបំពាន ហើយព្រះអង្គ عجل
ហៅអាឡី صلوات الله عليه والسلام ថាបុគ្គលអ្នកមានសទ្ធាស៊ប់ចិត្តនៅក្នុងអាយ៉ាស្តុគួរអានចំនួនដប់អាយ៉ាស្តុ !

وَهُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَا يَسْتَوُونَ"، وَقَوْلُهُ: "إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا
بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ؟" وَمَا أَنْتَ وَ ذَكَرَ قُرَيْشٌ؟ وَإِنَّمَا أَنْتَ ابْنُ عَلِيٍّ مِنْ أَهْلِ صَفْوَرِيَّةَ، يُقَالُ لَهُ: ذَكَوَانٌ،

នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عجل [៣២:១៨] តើអ្នកមានសទ្ធាស៊ប់ចិត្តដូចមនុស្សបំពារបំពានទេ ? ពួកគេ
មិនស្មើគ្នាទេ ។ ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عجل [៤៩:៦] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ បើមានជនបំពារបំពាន
ម្នាក់នាំដំណឹងមកប្រាប់ពួកអ្នក ចូរពួកអ្នកពិនិត្យពិច័យដំណឹងនោះ ក្រែងលោកអ្នកផ្តល់វិបត្តិដល់
មនុស្សម្នាដោយឥតដឹងខ្លួន ពួកអ្នកនឹងមានវិប្បដិសារីដោយដសារអំពើដែលពួកអ្នកបានធ្វើ នេះគឺ
លោកឯងនិងសម្តីរបស់ពួកគូរិយស្ត ។ តែលោកជាកូនរបស់អាឡាច្នៃដែលមានកំណើតពីអ្នក
ស្តីហ្វ្រីយ៉ាស្តុ ដែលគេហៅថាស្តាក់វ៉ាន

وَأَمَّا زَعْمُكَ أَنَّا قَتَلْنَا عُثْمَانَ، فَوَاللَّهِ مَا اسْتَطَاعَ طَلْحَةُ وَ الزُّبَيْرُ وَ عَائِشَةُ أَنْ يَقُولُوا ذَلِكَ لِعَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَكَيْفَ
تَقُولُهُ أَنْتَ؟ وَ لَوْ سَأَلْتَ أُمَّكَ: مَنْ أَبِيكَ؟ إِذْ تَرَكَتْ ذَكَوَانَ فَأَلْصَقْتِكِ بَعْقَبَةَ بْنِ أَبِي مُعَيْطٍ، اِكْتَسَبْتَ بِذَلِكَ عِنْدَ نَفْسِهَا سَنَاءً وَ رَفْعَةً،
مَعَ مَا أَعَدَّ اللَّهُ لَكَ، وَ لِأَيِّكَ، وَ لِأُمَّكَ مِنَ الْعَارِ وَ الْحِزْبِ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ، وَ مَا اللَّهُ بِظَالِمٍ لِّلْعَبِيدِ.

ពាក់ព័ន្ធនឹងការអះអាងរបស់លោកដែលថាយើង عليه السلام បានសម្លាប់អ៊ីស្រាម៉ាននោះ សូមស្យាមចំពោះ
អស់ឡោះហ្ន៎ عجل តួលំហូស្តុ, អាស់-ស្វីបែរ និង អ៊ែស្តាស្តុ មិនមានសមត្ថភាពអះអាងដូច្នោះមកលើរូប
អាឡី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាច្វី ត្ថ្ថលិប عليه السلام ទេ ។ ម្តេចក៏លោកហាមាត់និយាយដូច្នោះរួច ? បើសិនជាលោកបាន
សាកសួរម្តាយលោកថាឪពុកលោកជាអ្នកណានោះ ? ម្តាយលោកនឹងប្រាប់ថាស្តាក់វ៉ាន ហើយនឹងបាន
ទទួលការបញ្ជាក់អះអាងបន្ថែមថានោះគឺអ៊ីត្តាស្តុ ប៊ិន អាច្វី មូអ៊ែត្តុ ។ ម្តាយលោកមានឋានៈខ្ពស់
ដោយសាររឿងនេះឯង សម្រាប់ខ្លួនគាត់ផ្ទាល់ គួបនឹងអ្វីដែលអស់ឡោះហ្ន៎ عجل បានត្រៀមសម្រាប់លោក
សម្រាប់ឪពុកលោកនិងសម្រាប់ម្តាយលោក គឺស្នាមទុយសនិងសេចក្តីអាម៉ាស់ក្នុងលោកនេះនិងលោក
មុខ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ عجل [៤១:៤៦] មិនប្រព្រឹត្តអំពើអយុត្តិធម៌លើបាបប្រើទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ
ឡើយ ។

تُمْ أَنْتَ - يَا وَليِدُ - وَ اللَّهِ، أَكْبُرُ فِي الْمِيَلَادِ مِمَّنْ تُدْعَى لَهُ، فَكَيْفَ تَسُبُّ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)؟! وَ لَوْ اسْتَعَلَّتْ بِنَفْسِكَ لَتَبَيَّنْتَ نَسَبَكَ
إِلَى أَبِيكَ، لَا إِلَى مَنْ تُدْعَى لَهُ، وَ لَقَدْ قَالَتْ لَكَ أُمُّكَ: يَا بُيِّتِي، أَبُوكَ الْأُمُّ، وَ أَحْبَبْتُ مِنْ عُقْبَةَ». * (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤
صفحة : ٣٩٩ . الإحتجاج: ٢٧٦)

បន្ទាប់មក សូមស្យាមចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ عجل វ៉ាលីដូអើយ ឈ្មោះរបស់បុគ្គល(ដែលជាឪពុក)ដែលគេដាក់
ឲ្យលោកនោះច្រើនណាស់ក្នុងការបង្កើតលោកនោះ ។ ដូច្នោះ ម្តេចក៏លោកអាចហាមាត់ជេរប្រមាថ
អាឡី صلوات الله عليه والسلام រួច ? បើលោកសួរម្តាយលោក គាត់នឹងបើកឲ្យលោកដឹងអំពីសាលោហិតលោកទៅដល់

ឪពុកលោក (ប្រាកដជា)មិនមែនបុគ្គលដែលលោកធ្លាប់តែគិត(ថាលោកជាកូន)នោះទេ ហើយម្តាយលោកនឹងប្រាប់លោកថា៖ "កូនអើយ ឪពុកកូនកំណាចជាងនោះ អាក្រក់ជាងឧបសគ្គ(នៅលើផ្លូវ)ទៅទៀត ។" (الاحتجاج: ២៧៦)

وَلَنَذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾

២១. យើងនឹងឲ្យពួកគេបានភ្ញាក់រន្ធតែម្តងម្តងម្តងម្តង (ទណ្ឌកម្មតូច) មុនទណ្ឌកម្មធំជាងគេ សង្ឃឹមថាពួកគេនឹងវិលត្រឡប់វិញ [លែងប្រព្រឹត្តអំពើកំណាច] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ២១

1. سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ عَمَّارِ بْنِ مَرْوَانَ، عَنِ الْمُنْخَلِ بْنِ جَمِيلٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ يَرِيدٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَيْسَ مِنْ مُؤْمِنٍ إِلَّا وَ لَهُ قَتْلَةٌ وَ مَوْتَةٌ، إِنَّهُ مَنْ قُتِلَ نُشِرَ حَتَّى يَمُوتَ، وَ مَنْ مَاتَ نُشِرَ حَتَّى يُقْتَلَ».

១. [...] យ៉ាបៀវ ប៊ិន យ៉ាស៊ីដូបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "មិនមានមុមិនណាមិនត្រូវសម្លាប់ (គឺធ្វើទុក្ករៈកម្ម) និងស្លាប់ទេ (គឺស្លាប់ដោយធម្មជាតិ) ។ បុគ្គលដែលត្រូវសម្លាប់ (គឺបានធ្វើទុក្ករកម្ម) គេនឹងឲ្យអ្នកនោះរស់ឡើងវិញលុះត្រាតែបានស្លាប់ (គឺស្លាប់ដោយធម្មជាតិ) ។ បុគ្គលដែលបានស្លាប់ គេនឹងឲ្យអ្នកនោះរស់ឡើងវិញលុះត្រាតែត្រូវសម្លាប់ (គឺបានធ្វើទុក្ករកម្ម) ។

تَمَّ تَلَوْتُ عَلَى أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هَذِهِ الْآيَةَ: "كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ" فَقَالَ: «وَ مَنْشُورَةٌ» فُلْتُ: فَوَلَّكَ: «وَ مَنْشُورَةٌ» مَا هُوَ؟ قَالَ: «هَكَذَا أَنْزَلَ بِهَا جَبْرَائِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَلَى مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ مَنْشُورَةٌ»

បន្ទាប់មក អាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} សូត្រអាយ៉ាសុំនេះ [៣:១៨៥] រាល់គ្នានឹងបានភ្ញាក់រន្ធតែម្តងម្តងម្តងម្តង ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នឹងងើបឡើង ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សម្តីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} "នឹងងើបឡើង" អ្វីហ្នឹង?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "យ៉ីបរអ៊ីល^{عليه السلام} បាននាំ[អាយ៉ាសុំនេះ]មកឲ្យមូហាំម៉ាដូ^{صلى الله عليه وسلم} ដូចនេះឯង [៣:១៨៥] រាល់គ្នានឹងបានភ្ញាក់រន្ធតែម្តងម្តងម្តងម្តង **"នឹងងើបឡើង ។"**

تَمَّ قَالَ: «مَا فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ أَحَدٌ، بَرٌّ وَ لَا فَاجِرٌ، إِلَّا وَ يُنْشَرُ، فَأَمَّا الْمُؤْمِنُونَ فَيُنْشَرُونَ إِلَى فُرَّةٍ أَعْيُنِهِمْ، وَ أَمَّا الْفَجَّارُ فَيُنْشَرُونَ إِلَى خِزْيِ اللَّهِ وَإِبَاهُمْ، أَمْ لَمْ تَسْمَعْ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: "وَ لَنَذِيقَنَّاهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ"؟» . ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صفحة : ٤٠٠ . مختصر بصائر الدرجات: ١٧)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មិនមានអ្នកណាម្នាក់ក្នុងសហគមន៍នេះដែលមិនងើបឡើងនោះទេ ទោះជាអ្នកនោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តី ។ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា "المؤمنون" នឹងងើបឡើងទៅរកអ្វីដែលជាទីគាប់ចិត្តរបស់ខ្លួន ។ ចំណែកឯពួកអាក្រក់នឹងងើបទៅរកការអាម៉ាស់អាប៉យសដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} ដាក់លើពួកគេ ។ លោកមិនបានឮអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} មានព្រះបន្ទូលទេ គឺ៖ [៣២:២១] យើងនឹងឲ្យពួក

គេបានភ្ញាក់រន្ធតែមិនទទួលបានជាងគេ មុនទទួលបានជាងគេ ។" (17) (مختصر بصائر الدرجات: 3:185)

2. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حَاتِمٍ، عَنْ حَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، بْنِ عَبْدِ الْوَاحِدِ، عَنْ حَفْصِ بْنِ عُمَرَ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ حُسَيْنِ بْنِ عَجَلَانَ، عَنْ مُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "وَلَنَذِقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَذْيِ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ"، قَالَ: «الْأَذْيُ: غَلَاءُ السَّعْرِ وَ الْأَكْبَرُ: الْمَهْدِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِالسَّيْفِ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صفحة : ٤٠٠ . تأويل الآيات ٤٤٤/٦:٢)

២. [...] លោក មូហាជ្ឈដ្ឋល់ ចិន អ៊ូម៉ា បានថា: "ខ្ញុំបានសួរ អាឡិ អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} (អ៊ីម៉ា យ៉ាកុហ្គារ ឡិឡិក^{صلوات الله عليه والسلام}) អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គា^{عجل الله فرجه} [៣២:២១] យើងនឹងឲ្យពួកគេបានភ្ញាក់រន្ធតែមិនទទួលបានជាងគេមុនទទួលបានជាងគេ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "[ទទួលបាន] ទាបជាងគេ សំដៅទៅលើការឡើងថ្លៃហួសហេតុ ។ [ទទួលបាន] ធំជាងគេ សំដៅទៅលើអាល់-ម៉ាស៊ូឡី^{عجل الله فرجه} ជាមួយ ដារ ។" (تأويل الآيات الظاهرة) 2: 6/444

3. و عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ يُونُسَ، عَنْ مُفَضَّلِ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ زَيْدٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «الْعَذَابُ الْأَذْيُ: دَابَّةُ الْأَرْضِ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صفحة : ٤٠١ . تأويل الآيات ٤٤٤/٧:٢)

៣. [...] ទទួលបានពីស្វែដ្ឋីដែលទទួលបានពី អាឡិ អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា: "ទទួលបានជាងគេ គឺលោកិយចរក (លោក កី ច: រ: ក: គឺអ្នកដើរលើផែនដី (دابة الأرض) គឺអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام}" ។" (2: 7/444)

4. الشَّيْبَانِيُّ فِي (نَهْجِ الْبَيَانِ)، قَالَ: رُوِيَ عَنْ جَعْفَرِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَنَّ الْأَذْيَ: الْفَحْطُ، وَ الْجَذْبُ، وَ الْأَكْبَرُ: خُرُوجُ الْقَائِمِ الْمَهْدِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِالسَّيْفِ فِي آخِرِ الزَّمَانِ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صفحة : ٤٠١ . نهج البيان ٢٣٢:٣ «مخطوط»)

៤. អាល់-ស្វែបាន មានប្រសាសន៍នៅក្នុងណាស្តយ៉ុល-បាយ៉ានថា គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពី យ៉ាកុហ្គារ អាល់-ឡិឡិក^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "ទាបបំផុត (ទទួលបាន) គឺភាពរាំងស្ងួត និងភាពក្រីក្រ ។ ធំបំផុត (ទទួលបាន) គឺអាល់-ម៉ាស៊ូឡី^{عجل الله فرجه} ដើមឡើងដោយកាន់ដារ នាអវសានកាល ។" (232: 3 «مخطوط»)

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ ﴿٣٢﴾

២២. អ្នកណាទៅដែលទុច្ចរិតលើសបុគ្គលដែលគេរំលឹកអំពីសញ្ញាព្រះម្ចាស់ខ្លួន បន្ទាប់មកគេចេញពី សញ្ញាទាំងនោះ ? យើងនឹងសងសឹកជនឧក្រិដ្ឋ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ២២

**1. قَالَ: وَ سَمِعْتُهُ يَقُولُ: كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فِي بَطْنِ الْقُرْآنِ، أَنَّ كَذَّبُوا بِالْأَوْصِيَاءِ كُلِّهِمْ. (تفسير القمي , الجزء ١ , الصفحة

(199)

១**.[...] លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) មានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានឮព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអាថ្នី យ៉ាក្រូហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថា៖ "ពួកគេទាំងអស់គ្នាបដិសេធចោលសញ្ញាយើង ^{عليهم السلام} នៅក្នុងជម្រៅគូរអាន ។ ពួកគេបដិសេធចោលបណ្តាអ្នកស្នងទាំងអស់ ^{عليهم السلام} ។" (តាហ្វៀសៀរ អាស័យ-គុម្មី)

2** مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، أَوْ عَمْرٍو، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفُضَيْلِ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: ... كَانَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ) يَقُولُ: مَا لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ آيَةٌ هِيَ أَكْبَرُ مِنِّي، وَ لَا لِلَّهِ مِنْ نَبَأٍ أَكْبَرُ مِنِّي. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٢٣٧ ؛ الكافي ١/٦١ : ٣/١)

២** មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន យ៉ាក្រូគូបមានប្រសាសន៍តមកពីមូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន យ៉ាស្គ្យ៉ា តមកពី អាស័យម៉ាដ្ច ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ច តមកពី មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន អាថ្នី អ៊ូមែរ ឬ ម្នាក់ទៀត តមកពី មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន អាស័យ-ហ្វ្យូដ្យុយល៍ តមកពី អាថ្នី ហ្វាស្យាស្យុ តមកពី អាថ្នី យ៉ាក្រូហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មិនមាន"ព្រះសញ្ញា" របស់អល់ឡោះហ្វៀសៀរ ^{صلوات الله عليه والسلام} ណាមួយធំជាងខ្ញុំ ហើយក៏មិនមានព្រះដំណឹងណាមួយធំជាងខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេដែរ!" (អាស័យ-កាហ្វី)

3** وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ مُوسَى النَّوْفَلِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ زَكْرِيَّا الْمُؤَصِّلِيِّ، عَنْ جَابِرِ الْجُعْفِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ): «أَنَّ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) قَالَ لِعَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): يَا عَلِيُّ، ... وَ الْمُجْرِمُونَ هُمُ الْمُتَكَبِّرُونَ لِوَلَايَتِكَ... ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ : صفحة : ٥٣٠ ؛ تأويل الآيات ٢/٧٣٨)

៣** លោកមានប្រសាសន៍ថាអាស័យម៉ាដ្ច ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន មូសា អាស័យ-ណេវាហ្វាលី បានតំណាលប្រាប់យើងតមកពីមូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន អុប្បុលឡោះហ្វៀសៀរ តមកពីឪពុកលោក តមកពីអាស័យ-ហ្វាស្យាស្យុ ប៊ិន ម៉ាស្យុប៊ុប តមកពី ស្វាការីយ៉ា អាស័យ-ម៉ៅស្វីលី តមកពី យ៉ាក្រូហ្វារ អាស័យ-យូអ៊ុហ្វីដែលមានប្រសាសន៍ថា អាថ្នី យ៉ាក្រូហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈតមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះអយ្យកោ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈប្រាប់អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ ជនឧក្រិដ្ឋគឺជនដែលបដិសេធវីឡាយ៉ាស្ត្រូអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (អាស័យ-ប៊ូរហ្វាន ជុំទី ៥ ហ្វាខ្វីស្វ ៥៣០)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِّنْ لِّقَابِهِ ۖ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٣٣﴾

២៣. យើងបានប្រទានគម្ពីរឲ្យទៅមូសា ។ ដូច្នេះចូរអ្នកកុំសង្ស័យអំពីការទទួលគម្ពីរនោះឡើយ [ថាមូសាបានទទួលព្រះគម្ពីរនោះមែន] ។ យើងបានចាត់តាំងគម្ពីរនោះជាមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំសម្រាប់កូនចៅអ៊ីស្រាអ៊ែល ។

អធិប្បាយអាស័យ ២៣

1. ** قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَ هُوَ يُخَاطَبُ هَؤُلَاءِ الْيَهُودَ الَّذِينَ أَظْهَرَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ الْمُعْجَزَاتِ لَهُمْ عِنْدَ تِلْكَ الْجِبَالِ وَ يُؤَيِّدُهُمْ: « وَ لَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ » التَّوْرَةَ الْمُشْتَمِلَ عَلَى أَحْكَامِنَا، وَ عَلَى ذِكْرِ فَضْلِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ أَهْلِمَا الطَّيِّبِينَ، وَ إِمَامَةِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ خُلَفَائِهِ بَعْدَهُ، وَ شَرَفِ أَحْوَالِ الْمُسْلِمِينَ لَهُ، وَ سُوءِ أَحْوَالِ الْمُخَالِفِينَ عَلَيْهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , الجزء ١ , الصفحة ٣٧١)

១**. អ៊ីម៉ា (គឺអ៊ីម៉ា អាស័-ហ្គាសាន់ អាស័-អាស័កាវី ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل}និយាយ ព្រះអង្គ ^{عجل}និយាយទៅរកពួកយ៉ាហ្វិឌី ដែលមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានសម្តែងឲ្យឃើញអព្វគេហេតុអស្ចារ្យនៅឯភ្នំ ដែលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានឆ្លើយប្រកែកនោះ ។ [២១:២៣] យើងបានប្រទានគម្ពីរឲ្យទៅមូសា ព្រះគម្ពីរតៅវត្ត ដែលរាប់បញ្ចូលការវិនិច្ឆ័យនានារបស់យើង ^{عجل} ការរៀបរាប់ឲ្យដឹងអំពីព្រះគុណសម្បត្តិរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អាស័ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងបណ្តាកូនចៅល្អរបស់ពួកគេ ^{عليهم السلام} រាប់បញ្ចូលអ៊ីម៉ាម៉ាស្ត័របស់អាស័ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាច្នី ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏លិប ^{عليه وآله وسلم} រាប់បញ្ចូលខ្លឹមសាររបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ក្រោយអាស័ ^{صلوات الله عليه والسلام} រាប់បញ្ចូលភាពថ្លៃថ្នូររបស់បណ្តា អ្នកតាមអាស័ ^{صلوات الله عليه والسلام} រាប់បញ្ចូលភាពអាក្រក់របស់បណ្តាសត្រូវដែលប្រឆាំងអាស័ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , الجزء ١ , الصفحة ٣٧١)

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَيْمَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لِمَا صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ ﴿٣٤﴾

២៤. យើងបានតែងតាំងអ៊ីម៉ាក្នុងចំណោមពួកគេដើម្បីដឹកនាំតាមព្រះបញ្ជាយើង ព្រោះតែពួកគេ អត់ផ្គត់ [នៅលើមាតិកាយើង]និងមានសទ្ធាមាំចំពោះបណ្តាសញ្ញាយើង ។

អធិប្បាយអយ៉ាស្ត័ ២៤

1. ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ زَيْدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ طَلْحَةَ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: «الْأَيْمَةُ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِمَامَانِ: إِمَامُ عَدْلِ، وَ إِمَامُ جَوْرِ، قَالَ اللَّهُ: ” وَ جَعَلْنَا مِنْهُمْ أَيْمَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا“ لَا بِأَمْرِ النَّاسِ، يُقَدِّمُونَ أَمْرَ اللَّهِ قَبْلَ أَمْرِهِمْ، وَ حُكْمَ اللَّهِ قَبْلَ حُكْمِهِمْ،

១. [...] ទទួលបានពី តួល់ហ្គាស្ត័ ប៊ីន ស្វែដ្ឋីដែលទទួលបានមកពី យ៉ាក្ត័ហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលទទួលបានមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អ៊ីម៉ានៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ន៎ គឺ អ៊ីម៉ាពីរ(ប្រភេទ)គឺ៖ អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} ត្រឹមត្រូវនិងអ៊ីម៉ាយោរយោ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣២:២៤] យើងបានតែងតាំងអ៊ីម៉ាក្នុងចំណោមពួកគេដើម្បីដឹកនាំតាមព្រះបញ្ជាយើង មិនមែនតាម បញ្ជារបស់ប្រជាពលរដ្ឋទេ ។ ពួកគេ ^{عليهم السلام} ដាក់ព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} ពីមុខបញ្ជាពួកគេ ^{عليهم السلام} ដាក់ការ វិនិច្ឆ័យរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} ពីមុខការវិនិច្ឆ័យរបស់ពួកគេ ^{عليهم السلام} ។

قَالَ: ” وَ جَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً يَدْعُونَ إِلَى التَّارِ “ يُقَدِّمُونَ أَمْرَهُمْ قَبْلَ أَمْرِ اللَّهِ، وَ حُكْمَهُمْ قَبْلَ حُكْمِ اللَّهِ، وَ يَأْخُذُونَ بِأَهْوَاءِهِمْ خِلَافًا لِمَا فِي كِتَابِ اللَّهِ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٤٠٢ . تفسير القمّي ١٧٠:٢)

ព្រះអង្គ ^{عجل} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៨:៤១] យើងបានធ្វើឲ្យពួកគេទៅជាអ៊ីម៉ាដែលហៅទៅរកភ្លើងនរក ។

នាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ គេនឹងមិនជួយសង្គ្រោះពួកគេទេ ដែលបានដាក់បញ្ចូលខ្លួនឯងពីមុខព្រះបញ្ចូល អស់ឡោះហ្ន៎ ដាក់ការវិនិច្ឆ័យរបស់ខ្លួនពីមុខការវិនិច្ឆ័យរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ពួកគេយកតាមក្បាល ចិត្តឯងដែលផ្ទុយពីអ្វីដែលមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎ ។" (تفسير القمي 2: 170)

2. و عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ الْمُنْقَرِيِّ، عَنْ حَفْصِ بْنِ غِيَاثٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ - عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) : «فَصَبَّرَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فِي جَمِيعِ أَحْوَالِهِ، ثُمَّ بَسَّرَ بِالْأَيْمَةِ مِنْ عَثْرَتِهِ، وَ وَصَّفُوا بِالصَّبْرِ، فَقَالَ: " وَ جَعَلْنَا مِنْهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَ كَانُوا بَيَاتِنًا يُوقِنُونَ"». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صفحة : ٤٠٢ . تفسير القمي ١: ١٩٧)

២. ទទួលបានពី ហ្ន៎ ហ្ន៎ ចិន ក៏យ៉ាងស្រដៀង ដែលទទួលបានមកពីអាចូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ដែលមាន វចនៈនៅក្នុងហ្ន៎ មួយទទួលបានមកពីវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ថាៈ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ អត់ធ្មត់ក្នុង គ្រប់កាលៈទេសៈ ។ បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎ បានឲ្យដំណឹងល្អអំពីបណ្តាអ្វីម៉ា ដែលចេញមកពីព្រះ រាជវង្សព្រះអង្គ ហើយបានប្រាប់ឲ្យដឹងលក្ខណៈសម្បត្តិអត់ធ្មត់របស់អស់អ៊ីម៉ា ទាំងនោះ ។ ព្រះ អង្គមានព្រះបន្ទូលថាៈ [៣២:២៤] យើងបានតែងតាំងអ៊ីម៉ាក្នុងចំណោមពួកគេដើម្បីដឹកនាំតាមព្រះ បញ្ជាយើង ព្រោះតែពួកគេអត់ធ្មត់និងមានសទ្ធាមាំចំពោះបណ្តាសញ្ញាយើង ។"

(تفسير القمي 1: 197)

3. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أُسَيْدٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدِ الثَّقَفِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ هِلَالِ الْأَحْمَسِيِّ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ وَهْبِ الْعَبْسِيِّ، عَنْ جَابِرِ الْجُعْفِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)، قَالَ: «نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ فِي وُلْدِ فَاطِمَةَ (عَلَيْهَا السَّلَامُ) خَاصَّةً: " وَ جَعَلْنَا مِنْهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَ كَانُوا بَيَاتِنًا يُوقِنُونَ"». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صفحة : ٤٠٢ . تأويل الآيات ٤٤٤/٨: ٢، شواهد التنزيل ٤٥٤/٦٢٥: ١)

៣. [...] ទទួលបានពី យ៉ាចៀវ អាស់-យូអ៊ីហ្ន៎ ដែលទទួលបានមកពី អាចូ យ៉ាក្នុងហ្ន៎ មូហ្ន៎ម៉ាដូ ចិន អុលី ដែលមានវចនៈថាៈ "អាយ៉ាសុំនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើបណ្តាព្រះរាជបុត្រ ទាំងឡាយរបស់ហ្ន៎ ជាពិសេស [៣២:២៤] យើងបានតែងតាំងអ៊ីម៉ាក្នុងចំណោមពួកគេដើម្បី ដឹកនាំតាមព្រះបញ្ជាយើង ព្រោះតែពួកគេអត់ធ្មត់និងមានសទ្ធាមាំចំពោះបណ្តាសញ្ញាយើង ។"

(تأويل الآيات 2: 444 / 8، شواهد التنزيل 1: 454 / 625)

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٥٠﴾

២៥. ព្រះម្ចាស់អ្នក ព្រះអង្គជាអ្នកកាត់ក្តីរវាងពួកគេអំពីរឿងដែលពួកគេបានខ្វែងគំនិតគ្នា នាថ្ងៃរស់ពី ស្លាប់វិញ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ២៥

**1 مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ مَعْمَرٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ عُكَايَةَ التَّمِيمِيِّ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ النَّضْرِ الْفِهْرِيِّ عَنْ أَبِي عَمْرِو الْأَوْزَاعِيِّ عَنْ عَمْرِو

بْنِ شَيْمٍ عَنْ جَابِرِ بْنِ يَزِيدَ قَالَ دَخَلْتُ عَلَى أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَام) فَقُلْتُ يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ قَدْ أَرْمَضَنِي اخْتِلَافُ الشِّيْعَةِ فِي مَذَاهِبِهَا
فَقَالَ يَا جَابِرُ أَلَمْ أَقْفِكَ عَلَى مَعْنَى اخْتِلَافِهِمْ مِنْ أَيْنَ اخْتَلَفُوا وَ مِنْ أَيِّ جِهَةٍ تَفَرَّقُوا قُلْتُ بَلَى يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ

១**. មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន អ៊ាលី ប៊ិន ម៉ាក្កុម៉ារ[មានប្រសាសន៍]តមកពីមូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន អ៊ាលី ប៊ិន អ៊ូកាយ៉ាស្កុ
អាស់-តាមីមី តមកពី អាស់-ហ្វ្វៃសែន ប៊ិន អាស់-ណាដ្ចារ អាស់-ហ្វ្វៃហ្វ្វៃ តមកពី អាហ្វ្វៃ អ៊ារូ អាស់-
អាស្វាអ៊ី តមកពី អ៊ារូ ប៊ិន ស្វ្វីមរ តមកពី យ៉ាហ្វ្វៃ ប៊ិន យ៉ាស្វ្វីដ្ចដែលមានប្រសាសន៍ខ្ញុំបានទៅជួប
អាហ្វ្វៃ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "បុត្រ^{صلوات الله عليه والسلام}រស្វ្វីលុលឡោះហ្វ្វៃ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}អើយ ការឈ្លោះគ្នារបស់ពួក
ស្វ្វីអ៊ុស្កុនៅក្នុងលទ្ធិនេះធ្វើឲ្យទូលបង្គំឈឺចាប់ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា: "យ៉ាហ្វ្វៃអើយ តើខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}
អាចប្រាប់លោកបានទេអំពីន័យនៃការខុសគ្នារបស់ពួកគេ រឿងពួកគេឈ្លោះគ្នា រឿងមូលហេតុដែលពួក
គេបែកបាក់គ្នា ?" ខ្ញុំបានទូលថា: "បុត្រ^{صلوات الله عليه والسلام}រស្វ្វីលុលឡោះហ្វ្វៃ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}អើយ បាន ។"

قَالَ فَلَا تَخْتَلِفْ إِذَا اخْتَلَفُوا يَا جَابِرُ إِنَّ الْجَاهِدَ لِصَاحِبِ الزَّمَانِ كَالْجَاهِدِ لِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فِي أَيَّامِهِ يَا جَابِرُ اسْمِعْ وَ ع
قُلْتُ إِذَا سَمِعْتَ قَالَ اسْمِعْ وَ ع وَ بَلِّغْ حَيْثُ انْتَهَتْ بِكَ رَاحَتُكَ إِنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَام) حَطَبَ النَّاسَ بِالْمَدِينَةِ بَعْدَ سَبْعَةِ
أَيَّامٍ مِنْ وَفَاةِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَ ذَلِكَ حِينَ فَرَّغَ مِنْ جَمْعِ الْقُرْآنِ وَ تَأْلِيْفِهِ

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា: "យ៉ាហ្វ្វៃអើយ ចូរលោកកុំឈ្លោះប្រកែកបើពួកគេឈ្លោះប្រកែក ។ អ្នកណា
ប្រឆាំងម្ចាស់^{صلوات الله عليه والسلام}សម័យកាល (អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام}សម័យកាលរបស់ខ្លួន) អ្នកនោះស្មើនឹងប្រឆាំង
រស្វ្វីលុលឡោះហ្វ្វៃ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}ក្នុងសម័យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ យ៉ាហ្វ្វៃអើយ ចូរស្តាប់ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ។" ខ្ញុំបានទូល
ថា: "ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា: "ចូរស្តាប់ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ចូរផ្សាយបន្តគ្រប់ទីកន្លែង
ដែលជំនិះលោកអាចនាំលោកទៅដល់ ថាអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام}បានប្រកាសប្រាប់អ្នកស្រុកនៅ
ម៉ាឌ្វីណាស្កុប្រាំពីរថ្ងៃក្រោយព្រះសាសនៈទូត^{صلوات الله عليه وآله وسلم}អស់ឡោះហ្វ្វៃ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}បានសោយទិវង្គត នៅពេលដែលព្រះ
អង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}បានចងក្រង រៀបរៀងគួរអានរួច ។

فَقَالَ ... وَ يَا أَهْلَ الْأَنْحِرَافِ وَ الصُّدُودِ عَنِ اللَّهِ عَزَّ ذِكْرُهُ وَ رَسُولِهِ وَ صِرَاطِهِ وَ أَعْلَامِ الْأُزْمِنَةِ أَيَقْنُوا بِسُؤَادِ وَجُوهِكُمْ وَ عَضَبِ رِجْلِكُمْ
جَزَاءً بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ وَ مَا مِنْ رَسُولٍ سَلَفَ وَ لَا نَبِيٍّ مَضَى إِلَّا وَ قَدْ كَانَ مُخْبِرًا أُمَّتَهُ بِالْمُرْسَلِ الْوَارِدِ مِنْ بَعْدِهِ وَ مُبَشِّرًا بِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)
وَ مُوصِيًا قَوْمَهُ بِاتِّبَاعِهِ وَ مُحَلِّيَهُ عِنْدَ قَوْمِهِ لِيَعْرِفُوهُ بِصِفَتِهِ وَ لِيَتَّبِعُوهُ عَلَى شَرِيْعَتِهِ وَ لِيَأْتُوا بِصَلَاةٍ فِيهِ مِنْ بَعْدِهِ

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា: "... បណ្តាជនលំអៀងអើយ ដែលលំអៀងចេញពីអស់ឡោះហ្វ្វៃ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ព្រះដ៏មាន
ព្រះកម្រើនខ្ពង់ខ្ពស់ ដែលលំអៀងចេញពីព្រះសាសនៈទូត^{صلوات الله عليه وآله وسلم}ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលលំអៀងចេញពីព្រះ
ម៉ាគីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}និងព្រះរាជទង់នៃសម័យកាល ចូរជឿជាក់ថាមុខអស់លោកនឹងខ្មៅ ចូរជឿជាក់ថានឹង
រងព្រះពិរោធព្រះម្ចាស់^{صلوات الله عليه والسلام}អស់លោក ជាការតបស្នងប្រការដែលអស់លោកបានធ្វើកាលពីមុន ។ ព្រះ
សាសនៈទូត^{صلوات الله عليه وآله وسلم}មុនៗ ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم}ក្រោយ សុទ្ធតែបានប្រកាសប្រាប់សហគមន៍របស់ខ្លួន^{صلوات الله عليه وآله وسلم}អំពីព្រះ
សាសនៈទូត^{صلوات الله عليه وآله وسلم}ដែលនឹងកើតឡើងបន្ទាប់ពីខ្លួន^{صلوات الله عليه وآله وسلم}និងអំពីដំណឹងល្អអំពីព្រះសាសនៈទូត^{صلوات الله عليه وآله وسلم} សុទ្ធតែ
បានទុកឲ្យសហគមន៍ខ្លួន^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និងបានរៀបរាប់ជាពិស្តារឲ្យសហគមន៍ខ្លួន^{صلوات الله عليه وآله وسلم}ដឹងអំពីព្រះគុណសម្បត្តិ
ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ថាឲ្យពួកគេ (គឺសហគមន៍ខ្លួន^{صلوات الله عليه وآله وسلم}) ត្រូវតាមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ត្រូវអនុវត្តិច្បាប់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដើម្បី
នឹងមិនប្រព្រឹត្តខុសចំពោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ពេលអត់ខ្លួនទៅ ។

فَيَكُونُ مِنْ هَلَكٍ أَوْ ضَلٍّ بَعْدَ وُفُوعِ الْإِعْدَارِ وَ الْإِنْدَارِ عَنْ بَيْتَةٍ وَ تَعْيِينِ حُجَّةٍ... (الكافي الجزء ٨ الصفحة ١٨)

ដូច្នោះបុគ្គលណាដែលនឹងរងសេចក្តីវិនាស ដែលនឹងប្រព្រឹត្តខុសក្រោយពីនោះ បុគ្គលនោះនឹងរងសេចក្តីវិនាសនិងប្រព្រឹត្តខុសក្រោយពីបានដឹងមូលហេតុពិតនិងការព្រមានហើយ ក្រោយពីបានស្គាល់ភ័ស្តុតាងហើយ ក្រោយពីអះណាស់អំណាចត្រូវបានលើកឡើងហើយ ។" (الكافي الجزء ٨ الصفحة ١٨)

أَوْ لَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسْكِئِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ أَفَلَا يَسْمَعُونَ ﴿٢٦﴾
២៦. តើមិនមែនជាការដឹកនាំសម្រាប់ពួកគេទេ [ដែលបានឃើញថា]កាលពីមុនពួកគេ[នោះ]យើងបានប្រល័យចោលនូវច្រើនកំណើតរួចមកហើយ ដែលពួកគេ[កំពុង]ដើរមើលនៅក្នុងលំនៅដ្ឋានពួកគេនោះ ? នៅក្នុង[ព្រឹត្តិការណ៍ទាំង]នោះមាននូវសញ្ញា ។ ពួកគេមិនឮទេ ?

អធិប្បាយអាយ៉ាស្យ ២៦

1** . مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ : عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ الْحَطَّابِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِي بصير، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) : ... قَالَ : « كُفُّهُمْ كَانُوا فِي الضَّلَالَةِ لَا يُؤْمِنُونَ بِوِلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ لَا بِوِلَايَتِنَا، فَكَانُوا ضَالِّينَ مُضِلِّينَ، فِيمُدُّهُمْ فِي ضَلَالَتِهِمْ وَ طُعْيَانِهِمْ حَتَّى يَمُوتُوا، فَيَصِيرُهُمْ شَرًّا مَكَانًا وَ أضعف حُندًا. » ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٢٧ . الكافي ٣٥٧/٩٠:١)

១** . មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាក្កុត្យប[មានប្រសាសន៍]តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាស្យយ៉ា តមកពី សាឡាម៉ាស្យ ប៊ិន អាស័យ-ខ្ពត្តត្ថប តមកពី អាស័យ-ហ្វាសាន ប៊ិន អ្នកបំប្លែងព្រះហ្វាម៉ាន តមកពី អ្នកបំប្លែង ប៊ិន អាប៊ី ហ្វាស្យាស្យ តមកពី អាប៊ី បាស្យៀរ តមកពី អាប៊ី អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វាស្យាស្យ ថាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពួកគេខុសទាំងអស់គ្នា មិនជឿវិទ្យាយ៉ាស្យរបស់អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ មិនជឿវិទ្យាយ៉ាស្យយើង^{عليه السلام} ទេ ។ ដូច្នោះពួកគេនឹងធ្វើ[ឲ្យអ្នកដទៃ]ខុសនិងធ្វើឲ្យខ្លួនឯងខុសដែរ ។ ពួកគេនឹងធ្វើខុស នឹងព្រហ្មហ៊ីន តរៀងទៅ លុះដល់ស្លាប់ ។ ដោយហេតុនេះឯងបានជាពួកគេនឹងនៅក្នុងកន្លែងអាក្រក់ និងក្នុងទ័ពខ្សោយជាងគេ ។" (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٢٧ . الكافي ٣٥٧/٩٠:١)

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿٢٧﴾

២៧. តើពួកគេមិនឃើញទេថាយើងបាននាំទឹកទៅកាន់ដែនដីរឹងស្ងួត បន្ទាប់មកយើងបានឲ្យមានកសិផលផុសឡើងដោយសារទឹកនោះ ដើម្បីជាចំណីសម្រាប់សត្វពួកគេនិងខ្លួនពួកគេផ្ទាល់ ? ពួកគេមិនឃើញទេ ?

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾

២៨. ពួកគេថា៖ "កាលណាទៅនឹងបានជ័យជំនះនេះ[សម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា] បើអស់លោកជាសច្ចាការីមែននោះ?"

قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيْمَانُهُمْ وَلَا هُمْ يُنْتَظَرُونَ ﴿٣٩﴾

២៩. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "[ក្នុង]ថ្ងៃជ័យជំនះ ជនដែលបដិសេធសទ្ធា ជំនឿរបស់ពួកគេនឹងពុំមានប្រយោជន៍សម្រាប់ពួកគេទេ[ដែលគ្រាន់តែជាអាការក្រៅ] គេនឹងមិនទុកពេលឲ្យពួកគេទេ ។"

فَاعْرِضْ عَنْهُمْ وَأَنْتَظِرُ إِنَّهُمْ مُنْتَظَرُونَ ﴿٤٠﴾

៣០. ដូច្នោះចូរអ្នកគេចចេញពីពួកគេ ចូរអ្នករង់ចាំ ។ ពួកគេក៏រង់ចាំដែរ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត័ ២៧-៣០

1. 1. علي بن إبراهيم، في قوله: أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ، قال: الأرض الخراب، و هو مثل ضربه الله في الرجعة و القائم (عليه السلام)، فلما أخبرهم رسول الله (صلى الله عليه و آله) بخبر الرجعة، قالوا: متى هذا الفتح إن كنتم صادقين؟ و هي معطوفة على قوله: وَ لَنَذِيقَنَّ لَهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَذَى دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ، فقالوا: متى هذا الْفَتْحِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ؟ فقال الله: قُلْ لَهُمْ، يَا مُحَمَّد: يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيْمَانُهُمْ وَ لَا هُمْ يُنْتَظَرُونَ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ يَا مُحَمَّد وَأَنْتَظِرُ إِنَّهُمْ مُنْتَظَرُونَ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صفحة : ٤٠٢ . تفسير القمي ١٧١: ٢)

១. អាស័ ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម បានថ្លែងអំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [៣២:២៧] តើពួកគេមិនបានឃើញទេថា យើងបាននាំទឹកទៅកាន់ដែនដីរឹងស្ងួត ថា៖ "ដីខូច ហើយនេះគឺឧទាហរណ៍ដែលអស់ឡោះហ្ន៎លើកឡើងពាក់ព័ន្ធនឹងនិវត្តន៍ (الرجعة) ការវិលមកវិញនិងអាល់-ក្លីអ៊ីម (ជាទឹកស្រោចលើដីខូច) ។ ពេលវិស្វលុលឡោះហ្ន៎បានប្រាប់ពួកគេឲ្យដឹងអំពីនិវត្តន៍ ពួកគេបានថា៖ [៣២:២៨] "កាលណាទៅនឹងបានទទួលជ័យជំនះនេះ បើអស់លោកជាសច្ចាការីមែននោះ?" អាយ៉ាស្ត័នេះទាក់ទិននឹងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [៣២:២១] យើងនឹងឲ្យពួកគេបានភ្ញាក់រន្ធនូវទណ្ឌកម្មទាបជាងគេ មុនទណ្ឌកម្មធំជាងគេ ។ ពួកគេថា៖ "[៣២:២៨] កាលណាទៅនឹងបានទទួលជ័យជំនះនេះ បើអស់លោកជាសច្ចាការីមែននោះ?" ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ អ៊ីយ [៣២:២៩] ចូរអ្នកថ្លែង ប្រាប់ពួកគេ ថា៖ "ថ្ងៃជ័យជំនះ ជនដែលបដិសេធសទ្ធា ជំនឿរបស់ពួកគេនឹងពុំមានប្រយោជន៍សម្រាប់ពួកគេទេ គេនឹងមិនទុកពេលឲ្យពួកគេទេ ។" [៣២:៣០] ដូច្នោះចូរអ្នកគេចចេញពីពួកគេ ចូរអ្នករង់ចាំ ។ ពួកគេក៏រង់ចាំដែរ ។" (تفسير القمي 2: 171)

2. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ عَامِرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ ابْنِ دَرَّاجٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيْمَانُهُمْ وَ لَا هُمْ يُنْتَظَرُونَ". قَالَ: «يَوْمَ الْفَتْحِ، يَوْمَ تُفْتَحُ الدُّنْيَا عَلَى الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، لَا يَنْفَعُ أَحَدًا تَقَرُّبٌ بِالْإِيْمَانِ مَا لَمْ يَكُنْ قَبْلُ مُؤْمِنًا، وَ هَذَا الْفَتْحُ مُوقِفًا، فَذَلِكَ الَّذِي يَنْفَعُهُ إِيْمَانُهُ، وَ يَعْظُمُ عِنْدَ اللَّهِ قَدْرُهُ وَ شَأْنُهُ، وَ تُرْخَرَفُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ الْبَعْثُ جَنَائِهِ، وَ تَحْجُبُ عَنْهُ نِيرَانُهُ، وَ هَذَا أَجْرُ الْمُؤْمِنِينَ

لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ لِذُرِّيَّتِهِ الطَّيِّبِينَ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٠٣ . تأويل الآيات ٩/٢: ٤٤٥)

២. [...] ទទួលបានពី អ៊ីបនូ ដូរវង្សដែលបានថា ខ្ញុំបានឮ អាច្នូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ (គឺអ៊ីម៉ាំ យ៉ាក្កុហ្សារ ស្ត្រីខ្ញុំក្នុង ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} [៣២:២៩] ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ថ្ងៃជ័យជំនះ ជនដែល បដិសេធសទ្ធា ជំនឿរបស់ពួកគេនឹងពុំមានប្រយោជន៍សម្រាប់ពួកគេទេ គេនឹងមិនទុកពេលឲ្យពួកគេ ទេ" ថា៖ "ថ្ងៃជ័យជំនះ គឺថ្ងៃដែលពិភពលោកនឹងត្រូវបើកឲ្យអាល់-ក្លីអ៊ីម ^{عجل الله فرجه} ។ ថ្ងៃនោះ ព្រមទទួលជំនឿ នឹងពុំមានប្រយោជន៍សម្រាប់អ្នកណាមួយទេដែលមិនទាន់មានជំនឿស្រេចហើយទេនោះ ។ អ្នកណា ដែលជឿស្រាប់ហើយ ដោយសារជ័យជំនះនេះ អ្នកនោះនឹងជឿជាក់ ដូច្នោះអ្នកនោះនឹងបានទទួលផល ប្រយោជន៍ពីជំនឿរបស់ខ្លួន ។ តម្លៃនិងសារៈសំខាន់របស់ខ្លួនអ្នកនោះនឹងខ្ពង់ខ្ពស់សម្រាប់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} ។ ថ្ងៃជំនុំជម្រះនិងថ្ងៃរស់ឡើងវិញជាទីគាប់ចិត្តរបស់អ្នកនោះ ព្រះអង្គ ^{عجل} នឹងបាំងភ្លើងនរកពីអ្នក នោះ ។ នេះគឺរង្វាន់របស់អ្នកណាដែលនៅក្នុងវិទ្យាយ៉ាស្តរបស់អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} និងបណ្តាកូនចៅ ^{عليهم} ថ្ងៃថ្ការរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។"

(تأويل الآيات 2: 9 / 445, 9 / 448, 9) ទំព័រ ៤៣៨

02/07/2016

ពាក្យរាយ

-អត្ថន័យរបស់ អាសិហ្វ ឡាំ មីម [២៩:១]..... 5

-មនុស្សនឹងងើបឡើងវិញដើម្បីស្លាប់ [៣២:២១] ។ 28

-អាយ៉ាសុត្រូវកាត់ចោល [៣:១៨៥] ។ មើលអាយ៉ាសុត [៣២:២១] ។ 28